

ПРОПОЗИЦИИ ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ СЕНИОРСКИ ЛИГИ

**СУПЕР ЛИГА МАЖИ,
ПРВА ЛИГА ЖЕНИ,
ПРВА МАКЕДОНСКА ЛИГА МАЖИ
ВТОРА ЛИГА ЖЕНИ,
АМАТЕРСКА ЛИГА МАЖИ**

Сезона 2025/2026

Врз основа на член 3 и член 6 од Правилникот за натпреварување на КФСМ, Управниот Одбор на Кошаркарска Федерација на Северна Македонија, на седницата одржана на ден 20.09.2025 година на предлог на Комесарот за натпреварување на КФСМ, го донесе следниот пречистен текст на Пропозициите за натпреварување.

Член 1. Основни одредби

1.1 Овие Пропозиции ги регулираат на единствен начин односите помеѓу сите учесници во Системот на натпреварување во организација на Кошаркарска Федерација на С. Македонија (КФСМ).

1.2 Сите натпревари се во надлежност на Управниот одбор на КФСМ.

1.3 Управниот одбор на КФСМ може да пренесе права на Здруженијата на клубовите за организирање и спроведување на системот на натпреварување. За пренесување на овие права покрај соодветна одлука ќе биде направен и договор помеѓу федерацијата и Здруженијата на клубовите, со кој ќе се дефинираат правата и обврските на двете страни и времетраењето на договорот.

1.4 Сите клубови учесници во системот на натпреварување мора да ги почитуваат овие Пропозиции и да соработуваат со сите органи на КФСМ. Сите клубови учесници во натпреварувањето под организација на КФСМ не смеат под никакви околности:

Да одбијат да играат или да го напуштат теренот пред да заврши натпреварот.

Да одбијат да бидат дел, или да ја напуштат церемонијата на отворање, церемонијата на затворање или церемонијата на прогласување победници и доделување на медали и награди.

Да се однесуваат некоректно и навредливо со тоа што ќе го нарушат нормалниот тек на првенството, официјалните функции на првенството или церемониите.

ВО СЛУЧАЈ НА ПРЕКРШУВАЊЕ НА ОВИЕ ОДРЕДБИ, ДИСЦИПЛИНСКАТА КОМИСИЈА НА КФСМ, НА ПРЕДЛОГ НА КОМЕСАРОТ ЗА НАТПРЕВАРУВАЊЕ ИЛИ ДРУГ ОРГАН НА КФСМ, ЌЕ ОДРЕДИ КАЗНА И ТОА:

МОМЕНТАЛНА ДИСКВАЛИФИКАЦИЈА И ЗАБРАНА ЗА НАСТАП ВО РОК ОД 1 (една) ГОДИНА И ПАРИЧНА КАЗНА ВО ВИСИНА ОД 300.000,00 ДО 600.000,00 ДЕНАРИ, КАКО И КАЗНА ЗА ОДГОВОРНО ЛИЦЕ НА КЛУБОТ (СЛУЖБЕН ПРЕТСТАВНИК И ПРЕТСЕДАТЕЛ НА КЛУБОТ).

Член 2. Комесар за натпреварување

Нормативни акти

2.1 Основен орган кој раководи со натпреварите е комесар за натпреварување на КФСМ, кого го именува Управниот одбор на КФСМ.

2.2 Водејќи го натпреварувањето, комесарот за натпреварување ќе ги применува овие пропозиции, Правилникот за натпреварување на КФСМ, Дисциплинскиот правилник, другите нормативни акти на КФСМ, како и актите на ФИБА.

Член 3. Документи како прилог на Пропозициите

3.1 За секоја натпреварувачка сезона, за секое натпреварување поединечно, се објавуваат прилози на овие Пропозиции, кои содржат:

3.1.1 Листа на клубови членови на лигите;

3.1.2 Распоред на натпревари;

3.1.3 Шематски распоред на разигрувањето (Плеј–Оф);

3.1.4 Систем на натпреварување;

3.1.5 Календар на натпреварување;

3.1.6 Листа на контролори;

3.1.7 Листа на Делегати;

3.1.8 Листа на Судии, и

3.1.9 Висина на надомест за извршување на должноста: Контролор, Делегат, Судија, Помошни судии и Службени статистичари.

3.1.10 Одобрени, регистрирани спортски сали во кои ќе се одигруваат натпреварите.

Член 4. Официјални кошаркарски правила

4.1 Натпреварувањата во КФСМ се одвиваат според официјалните кошаркарски правила кои ги издава Меѓународната кошаркарска федерација – ФИБА, (чие толкување дава Националниот ФИБА инструктор), Регулативите на ФИБА и овие Пропозиции за натпреварување, Дисциплинскиот правилник, Правилникот за натпреварување и другите важечки акти и одлуки на КФСМ.

4.2 Службените кошаркарски правила во македонска верзија ги издава КФСМ.

Член 5. Систем на натпреварување

5.1 Системот на натпреварување и начинот на пополнување на лигите го донесува УО на КФСМ.

Член 6. Календар за натпреварување

6.1 Календарот за натпреварување, неговите измени и дополнувања на сите нивоа го утврдува УО на КФСМ, на предлог на Комесарот за натпреварување и Стручниот совет на КФСМ.

6.2 Утврдениот календар за натпреварување не може да се менува, освен ако тоа е во интерес на националните кошаркарски репрезентации, или во случај на учество на екипа во некои од меѓународните натпреварувања.

Член 7. Број на екипи учеснички

7.1 Бројот на екипите во секоја лига организирана од КФСМ, како и правото на играње во сезоната 2025/2026, го остваруваат клубовите кои тоа право го оствариле на база на успехот од изминатата сезона 2024/2025 и клубови кои ги подмириле своите финансиски обврски кон КФСМ од минатата/тите сезона/и, или со одделна одлука на УО на КФСМ, е предвидено на друг начин за сите клубови подеднакво.

7.1.1 За сезоната 2025/26 МТЕЛ Првата лига мажи ќе брои 12 екипи.

7.1.2 Во МТЕЛ Супер лигата мажи за сезона 2025/26 учествуваат првопласираните десет (10) екипи од МТЕЛ Првата лига - мажи од сезоната 2024/25 и првопласираните две екипи од Втората лига - мажи од сезоната 2023/24.

7.1.3 За сезона 2025/2026:

- МТЕЛ Супер лигата мажи ќе брои 12 екипи. Последно пласираните три екипи од МТЕЛ Супер лигата – мажи ќе испаднат во Првата македонска лига - мажи, а ќе влезе првопласираната екипа од Првата македонска лига - мажи. Доколку првопласираната екипа го откаже своето учество во МТЕЛ Супер лигата – мажи, местото ќе и биде понудено на: второ-пласираната, трето-пласираната, односно четврто-пласираната екипа од Првата македонска лига - мажи ќе го заземат нејзиното место за сезона 2026/27.
- Првата македонска лига мажи ќе брои 14 екипи, поделени во две (2) групи (7 x 7) според пласманот од претходната сезона (2024/25) и според географската припадност. По вкрстувањето помеѓу двете групи, последно-пласираната екипа од Првата македонска лига - мажи ќе испадне во Аматерската лига - мажи, а ќе влезе првопласираната екипа од Аматерската лига. Доколку првопласираната екипа го откаже своето учество во Првата македонска лига – мажи, местото ќе и биде понудено на: второ-пласираната, трето-пласираната, односно четврто-пласираната екипа од Аматерската лига - мажи ќе го заземат нејзиното место за сезона 2026/27.
- Аматерската лига - мажи ќе брои 8 клуба. Со оглед дека е најнизок степен на натпреварување во машката конкуренција, нема испаѓање од оваа лига. Првопласираната екипа од оваа лига ќе влезе во Првата македонска лига – мажи за сезона 2026/27. Во случај на откажување, тоа право ќе го добијат редоследно: второ-пласираната, трето-пласираната, односно четврто-пласираната екипа од Аматерската лига мажи.

- Шпаркасе Прва лига - жени ќе брои 8 екипи. Последнопласираната екипа од оваа лига ќе испадне во Втората лига – жени за сезона 2026/27.
- Втората лига - жени ќе брои 7 клуба. Со оглед дека е најнизок степен на натпреварување во женската конкуренција, нема испаѓање од оваа лига. Првотласираната екипа од оваа лига ќе влезе во Шпаркасе Првата лига – жени за сезона 2026/27. Во случај на откажување, тоа право ќе го добјат редоследно: второтласираната, третотласираната, односно четвртотласираната екипа од Втората лига жени.

7.1.4 Клубовите кои нема да ја исполнат обврската, од член 7.1, нема да остварат право на настап во Прва лига, туку ќе бидат префрлени за еден степен во понизок ранг на натпреварување.

7.1.5 Согласно Законот за Спорт на РС Македонија, највисокиот степен на натпреварување е машката Супер лига, а кај жените Првата лига.

7.1.6 Сите екипи кои ќе остварат пласман за учество во највисокиот степен на натпреварување во машка конкуренција, а согласно Законот за спорт член 6-а, 7, 9 и 9-а, мора да бидат регистрирани како акционерски друштва (АД). Во женската конкуренција со оглед дека немаме Супер лига, екипите ја немаат таа обврска.

7.1.7 Доколку екипа која ќе обезбеди пласман во највисокиот степен на натпреварување, а притоа не е регистрирана во акционерско друштво (АД), го губи правото да се натпреварува и останува во понискиот систем на натпреварување, а нејзиното место ќе биде надолнето со екипа која е следна по пласман и регистрирана како акционерско друштво.

7.2 Сите клубови во државните сениорски првенства се обврзани да ги прифатат, применуваат и спроведуваат Пропозициите за натпреварување, Системот за натпреварување, како и другите акти на КФСМ.

7.3 Во државното првенство клубовите се пријавуваат за натпреварување под своето службено, односно регистрирано име. Покрај службеното име, клубовите можат да користат и спонзорски додаток на своето име, или целосно спонзорско име и тоа во натпреварувањето, во медиумите, комерцијални работи и други прилики по свој избор, за што го известуваат органот кој раководи со натпреварувањето.

Член 8. Извлекување на натпреварувачки броеви

8.1 Пред почетокот на натпреварувачката сезона, се врши извлекување на натпреварувачките броеви на екипите учеснички во лигите.

8.2 Извлекувањето се врши просториите на КФСМ во присуство на клубовите, кои ќе земат учество во лигата во која ќе се натпреваруваат.

Член 9. Сала и термини за одигрување на натпревари

9.1 Секој клуб е должен да пријави место (сала) во која ќе ги игра натпреварите како домаќин, најмалку 30 дена пред почетокот на натпреварувачката сезона, во согласност со категоризацијата во лиценциот систем.

Најдоцна 30 дена пред почетокот на Првенството да испрати пополнет Образец НАТ-7 до канцеларијата на Комесарот за натпреварување, а секоја промена на термини 72 часа пред почетокот на натпреварот.

9.2 Натпреварите во лигите се играат според утврден Календар за натпреварување на секоја лига поединечно, во термин за почеток утврден од страна на организаторот на натпреварот, во рамките на следните ограничувања:

ПОНЕДЕЛНИК, ВТОРНИК, СРЕДА, ЧЕТВРТОК, ПЕТОК, старт на натпреварот: 16:00 – 20:30 часот,

САБОТА, НЕДЕЛА старт на натпреварот: 11:00 – 20:30 часот.

9.3 Натпреварите можат да се одиграат и во друг термин, со одобрение или налог на Комесарот за натпреварување:

9.3.1 Заради закажан ТВ пренос;

9.3.2 Договор помеѓу екипите заради недостаток на термини. Доколку ваков натпревар бара да се одигра надвор од редовното коло согласно усвоениот календар, истиот МОРА да се одигра (со писмено одобрение на Комесарот) пред наредното коло, или во текот на неделата, заради регуларност на натпреварувањето.

9.4 Во случај на изречена казна, суспензија или невозможност за одигрување натпревар на веќе регистрираниот терен, домашната екипа – организатор е должна во рок од 72 часа пред одигрувањето на натпреварот, да го извести Комесарот за друга регистрирана сала каде ќе ги игра натпреварите како домаќин, како и денот и часот на одигрување на натпреварот(ите). Во случај кога темпото на одигрување на натпревари го бара тоа, овој рок може да биде и покус, а за рокот во таков случај одлучува Комесарот за натпреварување. Доколку во предвидениот рок не се обезбеди сала за одигрување на натпреварот, тогаш натпреварот ќе се регистрира со службен резултат 20:0 во корист на гостинската екипа.

9.5 Датуми и термини за плеј–оф натпревари се утврдуваат пред почетокот на секоја серија натпревари поединечно, кога секоја екипа учесник е должна да ги достави точните термини на натпревари кои ќе ги игра како домаќин.

9.6 Во завршниот дел на првенството, или кога смета дека за тоа има потреба, Комесарот за натпреварување може да одреди, одредени или сите натпревари од истото коло да се одиграат во ист ден и термин. Оваа одлука на клубовите мора да им биде соопштена најдоцна 48 часа пред терминот за одигрување на натпреварите по електронска пошта.

9.7 Болест или зафатеност на играчи и тренери, зафатеност на салата, играње пријателски натпревари или турнири во земјата или странство, проблеми со превози и сл. не се оправдани причини за одложување на натпреварот, но истите може да се усвојат со взаемна согласност на двете екипи и со одобрение на Комесарот за натпреварување.

Член 10. Измена на датум на одигрување на натпревар

10.1 Измена на ден - датум на веќе закажан натпревар може да биде извршен најдоцна до 5 (пет) дена пред предвидениот ден со календарот или неговото објавување во Билтенот на лигата. Во случај кога темпото на одигрување на натпревари го бара тоа, овој рок може да биде и помал, а за рокот во таков случај одлучува Комесарот за натпреварување.

10.2 Измена по овој рок не се одобрува, освен кога за тоа постои согласност од противничката екипа во писмена форма, но не подоцна од 72 часа пред предвидениот датум за одигрување и новиот термин кој екипата домаќин го предлага. (за промена вон овој рок одлучува Комесарот за натпреварување).

10.3 Измена на датум на веќе закажан натпревар ќе и се одобри на екипа која игра повисоко ниво на натпреварување (ФИБА) или учествува во друго меѓународно натпреварување.

Член 11. Измена на час и почеток на натпревар (термин)

11.1 Измена на часот на веќе закажан натпревар може да биде направена најдоцна до 72 часа пред часот определен од организаторот односно по неговото објавување во Билтенот на лигата.

11.2 Измена по овој рок не се одобрува, освен кога за тоа постои согласност од противничката екипа во писмена форма, но не подоцна од 48 часа пред веќе објавениот час за одигрување, како и пред терминот кој екипата домаќин го предложила. (за секоја промена надвор од овој рок одлучува комесарот за натпреварување).

11.3 Во плеј–оф натпреварите, измена може да биде направена само пред почетокот на секоја серија натпревари поединечно. Термините со датум и час на одигрување на секоја серија натпревари поединечно во плеј–оф натпреварите, ќе се одредат пред почетокот на серијата.

11.3.1 Измена на термин од плеј–оф може да биде побарана и одобрена, само доколку екипата побара измена најдоцна до 48 часа пред веќе утврдениот почеток на натпреварот.

11.4 Гостинската екипа може да побара измена на ден или час (термин) на натпревар, но тоа може да биде сторено исклучиво со писмена согласност на домашната екипа – организатор на натпреварот и одобрение од Комесарот за натпреварување.

11.5 Доколку домашната екипа – организатор на натпреварот, не се сложува со барањето за промена на терминот, гостинската екипа е должна да го одигра натпреварот во закажаниот термин, а доколку одбие, натпреварот го губи со службен резултат 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

Член 12. Одложување на натпревар

12.1 Доколку натпреварот не може да се одигра во предвиденото време, или е прекинат поради една од следните причини:

- Исклучување на електрична енергија во областа или реонот;
- Исклучување или застој во јавниот сообраќај;
- Временска непогода потврдена од Државниот хидро – метеоролошкиот завод;
- Законски утврдена ситуација на Виша сила (пожар, поплава, воена состојба/опасност и слично);
- Јавно прогласена епидемија од надлежна владина институција;
- Жалба до инстанца при КФСМ, при што треба да донесе конечна одлука, натпреварот мора да се одигра во наредните 24 часа;
- Кршење табла (доколку нема резервна) или неисправен семафор за игра.

Натпреварот се одложува!

12.2 Одлука за одложување на натпревар во рок од 24 часа носи комесарот, делегатот на натпреварот или првиот судија доколку на натпреварот нема делегат, по утврдување на околности од член 12.1.

12.3 Доколку не постојат услови за одигрување на натпреварот, а организаторот на натпреварот не може да обезбеди друга сала регистрирана за тоа ниво на натпреварување, натпреварот ќе мора да се одигра во рок од 24 часа.

12.4 Одлука за нов термин на натпреварот носи комесарот за натпреварување, но притоа одложениот натпревар ќе мора да се одигра согласно член 12.3. Еднаш одложен натпревар не може повеќе да се одложува. Натпреварот ќе биде регистриран со службен резултат против екипата која не може да го одигра натпреварот со 20:0 и нема да добие бод предвиден со правилата во случај на пораз.

12.5 Трошоците за продолжениот престој на гостинската екипа паѓаат на товар на организаторот, а ги одобрува Комесарот за натпреварување по добиеното барање на гостинската екипа поткрепено со документи.

12.6 Прекинат натпревар поради оправдана причина (случаи на неспортско однесување на гледачи) или поради виша сила, ќе биде продолжен од моментот на прекинот, со време и резултат во моментот на прекинот, како и со сите податоци од записникот на прекинатиот натпревар.

12.7 Клубот организатор на натпреварот, ќе ги сноси трошоците за продолжен престој или патните трошоци на гостинската екипа и на службените лица.

12.8 Во случај на утврдена вина на двата клуба, трошоците се делат по 50%.

12.9 Екипа која нема да настапи на натпревар од оправдани причини (ставки од член 12.1), должна е на својот противник да му ги надомести трошоците што ги имал за одење на натпреварот како гостин, односно да ги сноси трошоците за организација на натпреварот како домаќин и трошоците на официјалните лица.

12.10 Доколку екипите во закажано време не се појават на теренот да одиграат натпревар, без претходно да го известат комесарот за натпреварување за причините за ненастапување, натпреварот нема да се преигра, а обете екипи нема да добијат бод предвиден со правилата во случај на пораз, освен доколку Комесарот за натпреварување не одлучи поинаку.

Член 13. Регистрање на играчи, право на настап

13.1 На сите натпревари може да настапуваат само играчи кои имаат натпреварувачки картон – лиценца, издадена и заверена од страна на Регистрациската комисија на КФСМ, како и Листа на одобрени играчи (ЛОИ) од Регистрациската комисија на КФСМ, под услов играчот да не е под суспензија или изречена казна.

Во сениорските лиги дозволен е настап на само четири (4) кошаркари/ки кои се родени под 16 години, но не помлади од 14 години. За сезоната 2025/26 играчи родени 2012 и помлади немаат право на настап во сениорските лиги.

13.2 На сите натпревари може да настапат најмногу 12 играчи, но не помалку од 10 (десет). Доколку екипата од оправдани причини (болест, повреди и сл.) не може да настапи со минимум десет (10) играчи на натпреварот, истата може да пријави играчи за тој натпревар/и од нивните младински екипи. Во спротивно екипите подлежат на казна која е пропишана со критериумите на овие Пропозиции.

13.3 Клуб од:

МТЕЛ Супер лигата – мажи, има право на пријавување на четири (4) странски играчи за натпревар, но право на настап имаат најмногу 3 (три) странски играчи во текот на целиот натпревар во текот на првенство, односно во првиот дел (22 кола), Во вториот дел од лигата (дополнителниот еднокружниот систем – Плеј оф и Плеј аут, полуфиналето, финалето и куп натпреварите - четвртфинале, полуфинале и финале) не важи ограничувањето.

Шпаркасе Прва лига – жени, има право на пријавување на три (3) странски играчи за натпревар, но право на настап имаат најмногу 2 (два) странски играчи во текот на целиот натпревар во текот на првенство, односно во првиот дел (14 кола), Во вториот дел од лигата (дополнителниот еднокружниот систем, полуфиналето, финалето и куп натпреварите – полуфинале и финале) не важи ограничувањето.

Првата македонска лига – мажи, има право на пријавување на еден (1) странски играч за натпревар без ограничување во игра во текот на целиот натпревар и во текот на целата натпреварувачка сезона.

13.4 Услов за добивање на натпреварувачки картон – лиценца за настап во сите нивоа на натпреварување на КФСМ е поседување на документ со извршен валиден лекарски преглед од овластена институција (не постар од 30 дена пред почетокот на сезоната), кој се доставува со барањето.

13.5 Секој клуб ученик во соодветната лига е должен на сите натпревари да настапи во најдобар состав. Неизвршување на оваа обврска повлекува дисциплинска одговорност на тренерот и официјалните лица на клубот (службен претставник и претседател).

13.6 Право на настап на откажан натпревар имаат играчи кои биле регистрирани на денот на првично закажаниот термин.

13.7 Само на екипите од МТЕЛ Супер лигата - мажи и Шпаркасе прва лига - жени им се дозволува да позајмат играчи на други екипи од истиот ранг на натпреварување. Секоја екипа може да позајми неограничен број на играчи, а да земе најмногу двајца (2) играчи на позајмица во тековната натпреварувачка сезона. Позајмицата се регулира со пополнет и потпишан образец НАТ-9 од сите три страни (клуб - позајмувач, играч и клуб - примач на позајмицата).

Член 14. Играчи, опрема

14.1 Екипата домаќин или првоименуваната екипа во протоколот, е должна да настапи во дресови со доминантно светла боја.

14.2 Гостинската или второименуваната екипа во протоколот е должна да настапи во дресови со темна боја.

14.3 Во случај на меѓусебен договор, екипите можат да настапат и со заменети бои на дресовите.

14.4 При претставување на екипите пред почетокот на натпреварот, сите играчи мора да бидат еднообразно облечени, сите во тренерки, маици за загревање или сите без нив во дресови и шорцеви.

14.5 Дресовите мора да се во иста доминантна боја напред и назад, обележани со броеви 0 и 00 и од 1 до 99.

14.6 Капитените на екипите мора да бидат видливо обележани на дресот.

14.7 Дресовите на сите кошаркари, мора да бидат ставени внатре во шорцевите во текот на целиот натпревар.

14.8 Носење маици со куси ракави под дресот не е дозволено, доколку истото не е потврдено со медицинска белешка. Не е дозволено носење на заштитници од кожа, пластика, метал и сл. во согласност со Официјални правила на игра член 4.2.

14.8.1 Дозволено е носење на дополнителна опрема, стегачи, хулахопки, еластични маици со долги ракави, но истите мора да бидат во иста доминантна боја за сите играчи на екипата.

14.9 Шорцевите мора да бидат во иста доминантна боја, напред и назад, но не мора да бидат во иста боја како и дресот.

14.10 Изгледот на униформата за натпревар мора да биде во согласност на пропишаните стандарди на ФИБА.

14.11 На предната страна на дресот, дозволени се најмногу две реклами за спонзори. Под бројот треба да биде аплицирана рекламата бр.1 или името на клубот, а 10 см подолу да започнува другата реклама. Над бројот на левата прерамка треба да биде поставено лого на (лигата) КФСМ, најмногу 10x10см. Под логото на федерацијата да биде поставено лого на спонзор на лигата, доколку федерацијата обезбеди.

14.12 На задната страна на дресот, над бројот на играчот, мора да биде испишано презимето на играчот, во една линија и со висина на букви од 6–8 сантиметри. Презимето на играчот треба да се наоѓа над бројката. На задната страна дозволени се 2 реклами.

14.13 Не е дозволено рекламирање на алкохолни пијалаци (освен вино и пиво), цигари и супстанции кои содржат дел или се наоѓаат на листата на забранети супстанции на ВАДА (Светска анти-допинг агенција).

14.14 Поставеноста на рекламите во ниеден момент НЕ СМЕЕ да ја попречува видливоста на бројката и презимето на играчот.

14.15 Во одредени случаи, кога клубот ќе упати писмено барање и ќе добие дозвола од Комесарот за натпреварување, може да бидат аплицирани и повеќе од вкупно 4 рекламни апликации на дресот.

Поставеноста на рекламите на опремата и нивното правилно аплицирање е објаснето на следните фотографии:

ДРЕС ПРЕДНА СТРАНА:

A - Лого на производителот со димензии на апликацијата максимум 12см²,

B - Лого на КФСМ со димензии 4,5см дијаметар 8,

B1 - Лого на спонзор на Лигата,

B - Број на дресот најмалку 8см во висина,

Г - Име на клубот или спонзор најмалку 3см под бројката и апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма,

Д - Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма– Презиме на играчот со висина на буквите 6–8см,

ДРЕС ЗАДНА СТРАНА:

Г – Презиме на играчот со димензии 8x40см,

Е - Бројка на дресот со висина од најмалку 16см и оддалечена најмалку 3 см од презимето и другите апликации,

Г – Спонзор најмалку 3 см под бројката и апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма,

Д – Спонзор најмалку 5см под претходната апликација со димензии макс. 8x40см или 325см² во друга форма

МАИЦА ЗА ШУТИРАЊЕ (за загревање)

A – Лого на производителот макс. 12см2

Апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како на како на предната, така и на задната страна на дресот

Презиме на играчот со висина на буквите од 6–8см.

Апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како на предната страна на дресот

ГОРНА ТРЕНЕРКА ПРЕНА СТРАНА

A – Лого на производителот макс. 12см.

апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како оние на предната на дресот

апликациите со име на клубот или спонзор мора да бидат идентични како оние на задната страна на дресот

ГОРНА ТРЕНЕРКА ЗАДНА СТРАНА

Презиме на играчот со висина на буквите од 6–8см

Апликациите со име на клубот или спонзор

бројка или друга апликација на левата ногавица не е дозволена

долна тренерка не е дозволена никаква реклама, апликација, бројка ниту текст

Спонзор во долниот дел на десната ногавица е дозволено со димензии макс. 10x10см или 100см2 во друга форма

14.16 Чорапи во иста доминантна боја за сите играчи на екипата.

Член 15. Тренери

15.1 Должноста тренер или помошник на тренерот можат да ја извршуваат само лица кои поседуваат тренерска легитимација, издадена од Здружение на кошаркарски тренери на Македонија и заверена од страна на тренерска комисија на КФСМ. Доколку екипата нема тренер, или помошен тренер кој ги исполнува горенаведените услови, должноста тренер ќе ја извршува капитенот на екипата, во времетраење од најмногу 3 (три) натпревари.

15.2 Само на тренерот, или помошниот тренер на екипата, но само на еден од нив, му е дозволено да стои за време на натпреварот. Тој може да им се обраќа на своите играчи, под услов да остане во рамките на просторот околу клупата на својата екипа.

15.3 Тренерот, во случај да нема помошник, може да биде заменет во текот на натпреварот со капитенот на екипата, но само доколку оправдано мора да го напушти теренот или е исклучен од игра.

15.4 Тренерот или помошниот тренер се единствените претставници на екипата кои можат да комуницираат со делегатот и помошните судии. Во текот на натпреварот, при прекин на играта и запрен часовник за игра, тренерот може на коректен начин да постави прашања поврзани со работата на помошните судии и тоа кај делегатот на натпреварот, кој проценува дали треба да ги извести судиите за тоа.

15.5 Исклучен тренер или помошен тренер, службен претставник или било кое лице од листата на пријавени играчи за натпреварот, мора веднаш да го напушти теренот и да остане во соблекувалната на неговата екипа, или доколку тој така одлучи, да ја напушти спортската сала објектот.

15.6 Во случај на изречена казна забрана на извршување на должност - тренер или помошен тренер на клубот, истиот на наредниот/те натпревар/и може да седи во гледалиштето, но не на страната, каде се наоѓаат клупите на екипите и записничката маса.

15.7 На официјален пријателски натпревар секое неспортско однесување од страна на играч, тренер, службено лице или публика, доколку е регистрирано од официјалните лица, се санкционира од страна на органите на КФСМ, согласно актите на КФСМ.

15.7.1 За сите прекршоци опфатени во Членови 54–59, изречени на официјален пријателски натпревар, санкциите се изрекуваат во дуплиран обем (x2), односно се зголемуваат за 100% во однос на основниот износ/траење:

- Паричните казни се дуплираат;
- Забраните за настап/вршење должност се дуплираат;
- Доколку во пропозициите е предвидено „или“ (пари или забрана) на пријателски натпревар важи „и“ (и пари, и забрана).

15.7.2 Паричните казни мора да бидат подмирени во рок од 24 часа. Неплаќањето предизвикува автоматска суспензија до намирување, без оглед на календарот. За време на суспензија, сите наредни натпревари се регистрираат со службен резултат 20:0 и екипата не добива бод за пораз.

15.7.3 Забраните се издржуваат на првиот нареден официјален натпревар (првенствен, куп или супер куп).

15.7.4 Санкциите на официјален пријателски натпревар се применуваат кумулативно – задолжително и парична казна и забрана, без можност за избор на една од нив.

15.7.5 При повторен прекршок во истата натпреварувачка година, санкциите се засилуваат:

- Паричната казна повторно се дуплира врз основниот износ.
- Забраната за настап/вршење должност се зголемува за најмалку +1 натпревар над веќе дуплираната мерка.
- При трет прекршок, органите на КФСМ можат да изречат дополнителни мерки – подолга суспензија, исклучување од натпреварување или зголемена парична казна.

15.7.6 Секое неспортско однесување на пријателски натпревар се третира како директна штета врз угледот на КФСМ и кошарката во Македонија. Затоа санкциите се применуваат без исклучок, со дуплирани и кумулативни мерки.

15.8 Согласно членот 15.1, еден тренер, или помошен тренер во тековната натпреварувачка сезона може да ја врши својата должност во клубот и тоа како прв тренер, или помошен тренер во сениорска конкуренција и најмногу истата должност во една од младинските селекции во истиот клуб. Не е дозволено тренер, или помошник тренер од еден клуб да врши иста, или друга функција во друг клуб.

Член 16. Службени лица на екипа

16.1 Технички раководител (Тим менаџер)

16.1.1 Технички раководител мора да е државјанин на РС Македонија и е одговорен за нормално функционирање на екипата во текот на натпреварувачката сезона.

Можат да се издадат најмногу 2 лиценци за Технички раководител на екипа пред почетокот на сезоната. Истите можат да бидат заменети во текот на сезоната.

16.1.2 Техничките раководители немаат право во текот на натпреварот да комуницираат со делегатот и судиите. Доколку се случи техничкиот раководител да доаѓа до записничката маса, пред, за време и по натпреварот и со тоа иницира тензија, ќе биде санкциониран соодветно на службените кошаркарски правила и против него ќе биде поведена дисциплинска постапка доколку е за тоа потребно.

16.1.3 Должности и обврски на Техничкиот раководител се:

- Упис и евиденција на клубот во КФСМ,
- Регистрација на играчи, тренери, домашни и странски,
- Договори, вклучително, уверение за лекарски преглед, копија од пасош, или лична карта, фотографии и др, како и издавање сертификати за играчите, тренерите и другите службени лица (раскинување, премин, позајмица, двојни лиценци),
- Евентуална фузија со друг клуб,
- Поднесување жалба до Арбитражна комисија и барање заштита на законитост,

- Барање за евентуална промена на термин, време, или одложување на натпревар,
- Точно обележени дресови, маици за загревање, тренерки,
- Службено облекување на екипата,
- Да го пријави натпреварот во МВР,
- Да обезбеди агенција за обезбедување,
- Да обезбеди редарска служба,
- Да назначи комесар за безбедност,
- Да обезбеди простор за поставување на рекламни паноа и простор за акредитираните новинари,
- Да организира прес конференција,
- Да назначи лице за контакт со канцеларијата на КФСМ,
- Да спречи изјави и јавно коментирање за судењето,
- Да обезбеди сала и технички услови во салата за нормално одигрување на натпреварот (осветлување, простории, клупи, записничка маса, семафор, уред за 24 секунди, топки, табли и обрачи, VIP седишта, навивачка група, статистика на натпревар, пренос, или снимање на натпреварот (live stream), брза и стабилна интернет врска, навремено подмирување на патните трошоци и таксите за службените лица и паричните казни објавени во билтените),
- Да преземе одговорност доколку екипата од неоправдани причини не настапи на натпревар.

16.2 Службен претставник

16.2.1 Службениот претставник кој мора да е државјанин на РС Македонија е одговорен за организација на натпреварот пред Делегатот на натпреварот или првиот судија, во име на клубот кој е организатор.

16.2.2 Доколку екипата нема Службен претставник, или истиот морал оправдано да го напушти теренот, за време на натпреварот може да биде заменет од Техничкиот раководител.

16.2.3 Службените претставници немаат право во текот на натпреварот да комуницираат со делегатот и судиите. Тие единствено се овластени да дадат забелешки на организацијата и други забелешки во врска со натпреварот, кои се запишуваат во образец НАТ-4 – забелешки на екипите. Овој образец му се доставува на делегатот најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот, или се испраќа на адреса на комесарот за натпреварување во рок од 24 часа по завршување на натпреварот со претходна најава.

Доколку се случи службениот претставник да доаѓа до записничката маса, пред, за време и по натпреварот и со тоа иницира тензија, ќе биде санкциониран соодветно на службените кошаркарски правила и против него ќе биде поведена дисциплинска постапка доколку е тоа потребно.

16.2.4 Службениот претставник на екипата е должен да ги пријави играчите и службените лица, на пополнет и заверен со печат Образец НАТ-1, кој мора да го предаде на делегатот на натпреварот најдоцна 40 минути пред почетокот на натпреварот, заедно со листата на одобрени играчи од страна на КФСМ: тренер, помошен тренер, лекар, физиотерапевт, службен претставник и технички раководител.

16.2.5 Пред почетокот на секоја натпреварувачка сезона, Регистрациската Комисија издава најмногу 4 (четири) лиценци за Службен претставник за секоја екипа.

16.2.6 Должности и обврски на Службениот претставник се:

- Да соработува со комесарот за безбедност и органите на МВР во случај на ситуации кои водат кон недолично однесување и нереди, или при недолично однесување и нереди,
- Да обезбеди лекар на натпреварот,
- Да обезбеди физиотерапевт на натпреварот,
- Да обезбеди државно знаме кое ќе биде прикачено на соодветно место во текот на натпреварот,
- Да назначи лице одговорно за гостинската екипа,
- Да обезбеди лица за бришење и чистење на теренот за игра,
- Да обезбеди вода (1,5 литра), или освежителни пијалоци за сите играчи, судии и лицата кои седат на записничката маса,
- Во соблекувалната на судиите (може и за противничката екипа) да обезбеди чоколатца, овошје...
- Носење на дополнителна еднообразна опрема, стегачи, хулахопки, еластични маици,
- Доколку некој од техничките уреди не функционира (часовник за 24 секунди, осветлувањето во салата, осветлувањето на таблата, звучен сигнал и сл.) да предложи и потпише изјава дека ќе се игра без нив, но не на повеќе од 2 натпревари,
- Да обезбеди разгласен уред,
- Да му предаде на делегатот 40 мин. пред почетокот на натпреварот, пополнета, заверена и потпишана пријавна листа на играчите, тренерите и другите службени лица за натпреварот (НАТ-1 образец),
- Да не дозволи музички инструменти кои прават врева да се користат позади клупите на екипите,
- Да поднесе објаснување за жалбата на НАТ - 2 образецот.

16.3 Лекар на екипа и дежурен лекар

16.3.1 Организаторот мора да обезбеди дежурен лекар на натпреварот, кој располага со основен прибор за укажување на прва помош.

16.3.2 Дежурниот лекар мора да има заверена легитимација за тековната натпреварувачка сезона, издадена од канцеларијата на лигата и мора да е државјанин на РСМ.

16.3.3 Пред почетокот на сезоната се издаваат најмногу 3 (три) легитимации.

16.3.4 Пред почетокот на натпреварот, лекарот ќе и се претстави на гостинската екипа и ќе ја извести каде ќе биде лоциран за време на натпреварот.

16.4 Физиотерапевт

16.4.1 Пред почеток на натпреварувачката сезона се издаваат 2 (две) лиценци за физиотерапевт на екипата кој мора да се државјанин на РСМ.

Во одредени случаи, може да бидат издадени и повеќе од една лиценца по клуб, со одобрение на Комесарот, а за време на натпревар на клупата можат да седат и два физиотерапевти, само ако вкупниот број на службени лица без резервните играчи не надминува 9 (девет).

16.5 Службено облекување

16.5.1 Тренерот и другите службени лица на екипата (освен лекар и физиотерапевт), се должни да бидат облечени во официјална формална гардероба (кошула, Т-мајца, блузон, палто, чевли, долги пантолони). Најстрого е забрането за време на натпреварите официјалните лица на клупата да бидат во куси пантолони (освен физиотерапевт) и со влечки, папучи или сандали.

16.6 Комесар за безбедност

16.6.1 Екипите од сите сениорски лиги се должни, 30 дена пред почетокот на натпреварувачката сезона до Комесарот за натпреварување да достават информација за име на лицето кои ќе ја извршува функцијата Комесар за безбедност на клубот. На листата задолжително МОРА да биде испишан комплетен контакт со лицето со телефон и електронска пошта.

16.6.2 Должност на Комесарот за безбедност на клубот е по најава на гостинската екипа и службените лица на натпреварот (судии, делегат), за точниот термин на пристигнување во градот или салата, да обезбеди нивно безбедно и непречено пристигнување, влез во салата, престој и напуштање на салата и градот по завршување на натпреварот. Комесарот постапува согласно барањата на екипите и насоките на делегатот за непречено одвивање на натпреварот.

16.6.3 Комесарот за натпреварување пред почетокот на сезоната издава 1 (една) лиценца на име Комесар за безбедност на клубот кој е државјанин на РС Македонија.

16.7 Извршување на должност

16.7 Службените лица на екипата може да извршуваат најмногу две (2) функции во еден ист клуб. Својата должност како службено лице може да ја извршува во сениорска конкуренција и најмногу истата должност, или различна во една од младинските селекции во истиот клуб.

Не е дозволено службеното лице од еден клуб да обавува иста, или друга функција во друг клуб. Дозволено е истото лице да обавува и друга функција во својот клуб (пр. тренер во клуб кој се натпреварува во сениорска лига и службено лице во истиот клуб во една од младинските селекции, или обратно).

16.8 Лице за контакт со канцеларијата на лигата

16.8.1. Секој клуб ИМА ОБВРСКА да одреди одговорно лице, кое во име на клубот ќе ги има сите овластувања за официјален контакт со Канцеларијата на лигата. Во информацијата, клубот задолжително мора да испрати и податоци за контакт со лицето, телефон, електронска пошта.

Член 17. Услови за добивање лиценца за службено лице на екипата

17.1 Секоја екипа може да побара пред почетокот на натпреварувачката сезона да и бидат издадени лиценци за службени лица (службен претставник, технички раководител, доктор и физиотерапевт) за секоја функција поодделно.

17.2 Барањето се доставува до Канцеларијата на лигата во писмена форма на пропишан Образец НАТ-7, со кој се доставува и по една фотографија за секое од лицата за кои се аплицира.

17.3 Комесарот за натпреварување може да го одбие барањето на екипата за издавање на лиценца за одредено лице, доколку оцени дека неговото однесување во минатиот период не било на потребното спортско ниво.

17.4 Комесарот може да одлучи да повлече од функција веќе издадена лиценца на службено лице, доколку оцени дека за тоа настанале причини во текот на натпреварувањето, а екипата има право да предложи друго лице.

17.5 Во текот на сезоната клубовите можат најмногу до два пати да бараат замена за едно службено лице, од оправдани причини: подолго отсуство или повлекување од други причини, при што лиценцата на тоа лице, мора да биде вратена во Канцеларијата на лигата.

Член 18. Право на изјави и јавно коментирање на судењето

18.1 Играчите, тренерите, помошните тренери, службените лица, како и останатите претставници на клубот, не смеат да даваат јавни изјави за судењето, јавно да го коментираат судењето, како и да даваат други некоректни и неспортски изјави со кои му нанесуваат штета на противникот, лигата и КФСМ.

18.2 Забелешките кои се однесуваат на судењето, пропусти во организацијата на натпреварот и останати примедби, Службениот претставник на екипата ги наведува во Образец НАТ- 4 забелешки на екипите, кој се доставува на Делегатот најдоцна 30 минути по завршување на натпреварот или во рок од 24 часа до Комесарот за натпреварување.

18.3 Доколку екипата има забелешки на судењето и заради тоа бара прегледување на видео снимка од натпреварот (адресирана до Комесарот), Комесарот може да ја објави контролата од делегат-контролорот на натпреварот согласно барањето на клубот.

18.4 Доколку екипата бара експертиза поврзана со судењето, комесарот за натпреварување ќе побара од СК на КФСМ да формира трочлена комисија од активните делегат-контролори на усвоената листа за тековната сезона која ќе направи видео контрола и по прегледувањето на натпреварот и направената анализа ќе го извести клубот за резултатот од прегледаната снимка во однос на барањето на клубот.

18.5 Клубот кој се жали, претходно задолжително треба да уплати 15.000 денари на сметката на КФСМ за жалба, и дополнително 10.000 денари за преглед на видео материјалот, во спротивно нема да биде постапено по барањето.

ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАТПРЕВАР - ПРЕД ПОЧЕТОК НА НАТПРЕВАР

Член 19. Екипа домаќин - организатор

Должности

- 19.1** Организаторот е должен да и обезбеди лице кое што ќе биде одговорно за гостинската екипа, нивните потреби и барања.
- 19.2** Организаторот е должен на секој натпревар да организира соодветна редарска служба, согласно Законот за спречување насилства на спорските терени во Р. Северна Македонија.
- 19.3** Организаторот мора навремено да го пријави времето за одигрување на натпреварот во надлежната полициска станица, а на самиот натпревар мора да има присутни органи за безбедност, чија бројка ќе зависи од проценката на претставниците на МВР.
- 19.4** Организаторот е должен да обезбеди соодветен простор за поставување на рекламни паноа во салата, доколку КФСМ, Здружението на клубови или УО обезбедат спонзори на лигата Организаторот сноси полна одговорност и подлежи на санкции за непочитување на одредбите од Договорот со спонзорите.
- 19.5** Организаторот е должен на секој натпревар, на видно место во салата да истакне државно знаме на РС Македонија.
- 19.6** Организаторот е должен да обезбеди посебен простор за претставниците на акредитираните медиуми, како и работни маси за Радио и ТВ станици и претставниците на официјалната интернет страница на КФСМ, како и простор за видео снимање од страна на гостинската екипа.
- 19.7** Организаторот е должен да обезбеди посебен простор и услови на овластена ТВ куќа - партнер на КФСМ, како и официјалната интернет страна на КФСМ, која врши директен пренос или го снима натпреварот. Организаторот е должен да го почитува договорот со ТВ куќата и да ги почитува термините за директни преноси, според кои треба да го закаже натпреварот.
- 19.8** Организаторот е должен да обезбеди лица и прибор за бришење и чистење на теренот за игра, кои во секое време треба да бидат покрај теренот (зад рекламните табли) и да делуваат на повик на Судијата или по потреба во прекин на игра.
- 19.9** Организаторот е должен по секој натпревар да организира прес конференција на однапред одредено место и да постави банер со спонзори, со димензија 2x2,5 метри. На банерот, покрај своите спонзори, мора да бидат аплицирани и спонзорите на лигата и логото на КФСМ.
- 19.10** За секој прекршок што ќе го направи организаторот во однос на организацијата на натпреварот, Комесарот ќе изрече казна согласно критериумите за изрекување казни во овие Пропозиции, Правилникот за натпреварување на КФСМ и Дисциплинскиот правилник на КФСМ.
- 19.11** Организаторот е должен да обезбеди брза и стабилна интернет конекција од минимум 15 Mbps, за видео преносот во живо да функционира како што треба кај екипите од Првата лига мажи.

19.12 Организаторот е должен да обезбеди термин за тренинг, не подолг од 90 минути, доколку гостинската екипа го побара истото по писмен пат 48 часа пред закажан натпревар.

19.13 Се забранува присуство на организирани гостински навивачи. Доколку постои согласност од организаторот на натпреварот, гостинската екипа да доведе организирана навивачка група, тогаш сета одговорност во случај на евентуален инцидент, пред почетокот на натпреварот, за време на натпреварот и по завршувањето на натпреварот, паѓа на терет на организаторот на натпреварот и ќе се санкционира согласно казнените одредби, кои се дел од овие Пропозиции.

Член 20. Сала

20.1 Натпреварите на сите нивоа, може да се играат исклучиво во сали кои ги задоволуваат условите пропишани во Службените кошаркарски правила и кои се регистрирани од страна на посебна комисија, именувана од Комесарот за натпреварување.

20.2 Секоја спортска сала мора да има посебен службен влез, одвоен од влезот за гледачи, кој овозможува непречен влез/излез на екипите и службените лица, како и непречен пристап од соблекувалните до теренот за игра, недостапни за публика и неслужбени лица. Секоја сала мора да има посебен заштитен тунел, кој може да се развлече од влезот до работ на една од граничните линии на теренот.

20.3. Доколку пред почетокот на натпреварувањето се утврди дека условите во салата не ги задоволуваат пропишаните критериуми со Правилата и со овие Пропозиции, Комесарот ќе

утврди временски рок, во кој клубот организатор на натпревари во таа сала, ќе мора да ги отстрани сите забележани недостатоци, а во спротивно, ќе забрани играње на натпревари во таа сала.

Член 21. Службени простории во сала

21. 1 Организаторот е должен да обезбеди службени простории во спортската сала со соблекувална за гостинска екипа со минимум 24 закачалки, 15 столчиња или клупи за 15 лица, како и соблекувална за Судии со минимум 6 закачалки, 4 столчиња и маса;

21.1.1 Соблекувалните за играчите мора да се опремени со санитарен јазол, минимум 4 туша, како и доволно простор за пресоблекување на 12 лица.

21.1.2 Соблекувалната на судиите мора да е опремена со санитарен јазол, минимум 1 туш, како и доволно простор за пресоблекување на тројца судии.

21.1.3 Во соблекувалните, за играчите и судиите, организаторот е должен да обезбеди освежителни пијалаци, или задолжително негазирана вода (литар и половина по лице).

Член 22. Терен за игра

22.1 Подот за игра мора да биде изработен од паркет кој ги исполнува стандардите на ФИБА за натпреварите од Прва лига мажи.

22.2 Теренот за игра треба да биде со димензии 28x15 метри, со простор од 2 метри околу теренот, како дополнителна гранична линија, контрастно обоена во однос на бојата на теренот. Во тој простор од 2 метри не смее да има никакви предмети ни рекламни паноа.

22.3 Теренот за игра мора да биде обележан во согласност со Официјалните кошаркарски правила. Сите линии мора да бидат обоени со бела или друга контрасна боја според официјалните кошаркарски правила на ФИБА.

22.4 Теренот треба да биде ограден со ограда за спречување на публика да влегува во терен, висока најмалку 80см. и оддалечена од граничните линии на теренот најмалку 2 метри во секоја точка.

22.5 Теренот за игра мора да биде правилно осветлен во секоја точка еднакво и со иста јачина на осветлување од најмалку 1.500 лукса, мерено на 1 метар над површината на теренот за игра. Светлосните тела мора да бидат правилно распоредени на тој начин да не го попречуваат видното поле на учесниците на теренот.

22.6 Висината на најниската точка на таванот, односно најниската препрека над теренот за игра мора да изнесува 7 (седум) метри мерено од подот на теренот со габаритите на теренот заедно со дополнителната гранична линија од 2 метри (32x19м).

22.7 Сите останати одредби кои се однесуваат на теренот мора да бидат во склад со одредбите на Официјалните кошаркарски правила.

Член 23. Клупи на екипи

23.1 Клупите на екипите мора да бидат доволно просторни на нив да може да седат 16 лица, или на просторот за резервна клупа на екипата да има 16 столчиња.

23.2 На клупата за резервни играчи имаат право, а во текот на натпреварот мора да седат, следните лица кои се во пријавната листа на екипата за тековната сезона:

23.2.1 Тренер на екипата, му е дозволено да стои за време на натпреварот и може да им се обраќа на своите играчи, под услов да остане во рамките на просторот околу клупата на својата екипа.

23.2.2 Помошници тренери (Помошниците тренери не смеат да стојат и да им се обраќаат на Судиите)

23.2.3 Технички раководител

23.2.4 Службен претставник

23.2.5 Седум резервни играчи

23.2.6 Лекар

23.2.7 Физиотерапевт

23.2.8 Екипата на клупата за време на натпревар може да има и 2 физиотерапевти или 2 лекари, или повеќе помошни тренери, но бројката на службени лица вон резервни играчи не смее да биде поголема од 9 (девет).

23.3 Тренер, помошен тренер или службено лице на екипата, нема право да се наоѓа на клупата на екипата, доколку не приложи легитимација за тековната сезона, издадена и заверена од Канцеларијата на лигата.

23.4 Клупата на гостинската екипа мора да биде заштитена со заштитна ограда од плексиглас по целата нејзина должина.

Член 24. Записничка маса

24.1. Записничката маса мора да биде поставена на средината на една од страничните линии (зад која се наоѓаат и клупите за резерви на двете екипи) и мора да биде заштитена со ограда од плексиглас по целата должина.

24.2 Записничката маса мора да биде најмалку 4 метри долга.

24.3 Пред или покрај записничката маса на ниво на теренот, треба да бидат поставени по два стола за замени на играчи кои чекаат да влезат во игра.

24.4 Записничката маса мора да се постави на подиум – платформа, по целата нејзина должина и ширина, а столиците за замениците мора да бидат поставени на ниво на теренот. Висината на платформата треба да биде минимум 25 сантиметри од подот на теренот.

1. Мерач на 24 секунди 2. Мерач на време 3. Делегат 4. Записничар 5. Помошен записничар X. Столчиња за замени на играчи

24.5 Организаторот е должен на записничката маса да обезбеди прибор:

24.5.1 Таблички со броеви од 1–5 за покажување на грешки на играчите, и дополнително покажувач за GD (отстранет од игра);

24.5.2 Таблички или уред за покажување на вкупниот број на грешки на секоја од двете екипи (бонус);

24.5.3 Уред – покажувач на наизменичен посед топка (стрелка);

24.5.4 Записник – образец пропишан од КФСМ;

Во случај на потреба:

24.6 Помошен технички прибор на натпревар:

24.6.1 Часовник - стоперка за мерење време со можност да мери наназад и со можност времето да биде продолжено од времето на прекин;

24.6.2 Часовник за мерење 24 секунди, со можност за прекин (интервал на игра) и продолжување на време, како и можност за ресетирање на 14 секунди;

24.6.3 Резервна свирка, во случај на дефект на звучниот сигнал на семафорот, или слаба чујност на истиот.

Член 25. Електронски семафор

25.1 Семафорот за игра мора да ги има следните можности:

25.1.1 Да го мери времето за игра наназад од 10:00 до 00:00 искажано со бројки. Во последната минута од периодот или продолжението, времето да биде претставено во стоти дел од секундата;

25.1.2 Да го покажува текот на резултатот на натпреварот на вкупно постигнати поени од страна на обете екипи;

25.1.3 Да ги покажува збирните грешки на екипите (бонус);

25.1.4 Да има доволно силен звучен автоматски сигнал за означување на истек на времето за игра, одделен различен автоматски сигнал за означување на истек на времето за напад на екипите, можност за рачна употреба на звучните сигнали, светлосен ефект на кошаркарските

табли за означување на крај на времето за игра или времето за напад, истовремено со звучниот сигнал.

25.1.5 Ако главниот семафор (часовникот за игра) е поставен над центарот на теренот, ќе биде доволен само еден дополнителен семафор - часовник за игра на спротивната страна на клупите на екипите кој е јасно видлив за обете екипи.

Член 26. Уред за 24 секунди

26.1 Уредите за мерење 24 секунди, треба да бидат цврсто монтирани над обете табли, согласно Официјалните кошаркарски правила.

26.2 Доколку нема уреди над таблите, тогаш тие мора да се постават:

26.2.1 Два (2) уреда во спротивните агли надвор од теренот, 2 метри зад челната линија и 2 метри од бочната линија кон средината на челната линија.

26.3 Уредите мора да бидат поврзани со главниот часовник за игра, со можност при повторно пуштање на часовникот по прекин, уредот да продолжи со мерење на преостанатите секунди од нападот на екипата која има посед на топка.

26.4 Уредот да може да се запре и ресетира на 14 секунди кога истиот тим што претходно имал посед (контрола) на топката, доделена му е да ја уфрли топката во предно поле, ако тимот имал 13 или помалку секунди за напад.

Член 27. Топка

27.1 Натпреварите во сите лиги на КФСМ се играат со кожни топки кои се одобрени и го имаат знакот на ФИБА, марка Спалдинг, Молтен, Вилсон или др. големина 7 за мажи и големина 6 за жени.

27.2 Организаторот на натпреварот е должен да обезбеди 4 исправни топки од ист производител за гостинската екипа, најмалку 40 минути пред почеток на натпреварот. Првиот Судија ќе одлучи за изборот на топка пред почетокот на натпреварот од топките со кои се загреваат екипите.

Член 28. Табли, обрачи

28.1 Таблите мора да бидат од сигурносно стакло или друг транспарентен материјал, обложени по рабовите од долната страна и бочно, согласно правилата. Димензиите на таблите се 180x105 сантиметри.

28.2 Обрачите мора да бидат зглобни со технички карактеристики, кои ги задоволуваат одредбите од Правилата. Обрачите мора да бидат обоени во црвена или портокалова боја. Домаќинот мора да има резервни обрачи во случај на кршење или неисправност, како и обучен персонал за нивна брза замена во текот на натпреварот.

28.3 Мрежичките мора да бидат изработени од бело јаже, да бидат закачени на обрачите со висина од 40см и да бидат конструирани така да овозможат топката да се задржи за момент во кошот кога ќе мине низ обрачот.

29.2 Домашната екипа, организатор е должен да обезбеди термометар на секој натпревар и да го стави на располагање на Делегатот на негово барање.

Член 30. Разгласен уред

30.1 Организаторот мора да обезбеди разгласен уред кој се користи пред почетокот и за време на одигрување на натпреварот за потребите за официјално претставување на играчите и информации во текот на натпреварот на службен - македонски јазик.

30.2 Разгласот не смее да биде употребуван за пуштање музика за време на игра, додека времето е живо, за поттикнување на гледачите, навивање и коментирање на судењето и слично.

30.3 Лицето кое ракува со разгласниот уред и официјалниот спикер, треба да се наоѓа на дополнителна маса во продолжение на записничката маса и за време на натпреварот мора да биде на располагање и да соработува со Делегатот на натпреварот.

Член 31. Резервирани билети

ВИП седишта

31.1 Организаторот е должен за секој натпревар од првенството да обезбеди 25 влезници за гостинската екипа, кои треба да бидат предадени 48 часа пред одржување на натпреварот, или најдоцна при доаѓање на гостинската екипа на натпреварот.

31.2 Организаторот е должен во централната ложа да обезбеди места - ВИП простор за членовите на УО на КФСМ, гости на КФСМ и гости спонзори на лигата.

31.3 Доколку организаторот постави столчиња (клупи) за ВИП седишта под едниот (двата) кош(а), лицата кои ќе седат на истите, не смеат да го користат службениот влез/излез предвиден за играчите и службените лица на екипите.

Член 32. Екипа гостин

Должности

32.1 Гостинската екипа е должна благовремено да пристигне во местото на одигрување на натпреварот, при тоа користејќи сопствен или јавен превоз на свој трошок.

32.2 Гостинската екипа треба да го извести Комесарот за безбедност на домашната екипа, најмалку 48 часа пред денот на одигрување на натпреварот, наведувајќи го точниот термин и местото на пристигнување во градот во кој треба да се одигра натпреварот.

32.3 Доколку гостинската екипа пропушти да се јави на Комесарот за безбедност или пристигне во друг термин и место од оние кои се наведени во писменото обраќање, организаторот нема да сноси одговорност за евентуалните последици.

ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ВРЕМЕ НА НАТПРЕВАР

Член 33. Почеток на натпревар

33.1 За почеток на натпревар се смета моментот кога Судиите ќе излезат на теренот 20:00 минути пред потфрлувањето на топката која го означува и официјалниот старт на натпреварот.

33.2 Со почеток на овие 20 минути, Делегатот проверува дали организаторот ги обезбедил сите услови и одредби од правилата и овие Пропозиции и дали сите уреди се во исправна состојба.

33.3 Доколку се констатира неисправност на некој од уредите или неприсуство на помошен судија/и, на организаторот ќе му биде дадено дополнително време, но не повеќе од 30 минути да ги доведе во ред уредите во исправна состојба, односно да обезбеди помошен судија/и.

33.4 Доколку забележаните недостатоци не можат да се отстранат во одредено време, или ако настанал дефект по нивното вклучување пред, или за време на натпреварот, натпреварот ќе биде одложен за наредните 24 часа (член12)

33.5 Натпреварот може да се одигра или доигра и со помошни уреди наведени во член 24.6, но само под услов гостинската екипа да се сложи натпреварот да се одигра под тие услови, што мора да биде констатирано и потврдено во Делегатскиот извештај, со потпис од Службениот претставник на гостинската екипа.

33.6 Редослед на дејности пред почеток на натпреварот:

- 40:00 минути пред почеток на натпревар:

Образецот НАТ – 1 (Пријавна листа за натпревар) кој мора да биде заверен и потпишан и заедно со листата на одобрени играчи мора да бидат предадени од страна на службениот претставник, или тренерот на екипата, на помошниот судија, т.е. записничарот.

- 20:00 минути пред почеток на натпревар:

Мерачот на време, по одобрение на делегатот, го вклучува часовникот за мерење на време, судиите излегуваат на теренот, се поздравуваат со службените лица и се поставуваат од спротивната страна на записничката маса.

- 10:00 минути пред почеток на натпревар:

Тренерите, на повик на делегатот (првиот Судија), со потпис ги потврдуваат пријавените играчи во своите екипи запишани во службениот записник, при тоа пријавувајќи ги првите пет играчи што ќе го започнат натпреварот. Прв кон оваа процедура секогаш пристапува тренерот на домашната екипа, или на екипата која е првоименувана на натпреварот.

- 9:00 минути пред почетокот на натпреварот:

Првиот судија ги повикува играчите да се повлечат кон својата клупа, за да се пристапи кон нивно официјално претставување преку разгласот.

- 8:00 минути пред почетокот на натпреварот:

Најавувачот прво ја претставува гостинската или второименуваната екипа, нивниот капитенот и играчите по редослед на броевите на дресовите и на крајот тренерот и неговите помошници. Играчите се постројуваат во должина на линијата на слободни фрлања. При претставувањето, екипите ги следат одредбите од Член 14.4. од пропозициите за натпреварување во сениорските лиги (еднообразно облечени).

- 7:00 минути пред почетокот на натпреварот:

Најавувачот ја претставува домашната или првоименуваната екипа, нивниот капитенот и играчите по редослед на броевите на дресовите и на крајот тренерот и неговите помошници. Играчите се постројуваат во должина на линијата на слободни фрлања. При претставувањето, екипите ги следат одредбите од Член 14.4. од пропозициите за натпреварување во сениорските лиги (еднообразно облечени).

- 6:00 минути пред почетокот на натпреварот:

По претставување на екипите, најавувачот ги најавува и официјалните лица (суди и делегат) на напреварот.

- 5:00 минути пред почеток на натпреварот:

Ќе биде интонирана химната на РС Македонија. По завршување на химната, екипите приобаат едни кон други и се поздравуваат. Химната е задолжителна за Супер лига - мажи и Прва лига - жени.

- 3:00 минути пред почетокот на натпреварот:

Судиите ќе го дадат вообичаениот знак и екипите ќе продолжат со загревање.

- 02:00 минути пред почеток на натпреварот:

Првиот судија ги повикува екипите да се повлечат кон клупите и да се подготват првите пет играчи за почеток на натпреварот.

- 00:30 секунди пред почеток на натпреварот:

Мерачот на време го ресетира часовникот за игра во почетна положба од 10:00 минути. Првите петорки излегуваат на теренот за игра.

33.7 По завршување на натпреварот сите играчи излегуваат на теренот, меѓусебно се ракуваат и одат кон своите клупи и соблекувални.

Член 34. Тек на натпревар

34.1 Организаторот сноси полна одговорност за сите прекршоци и инциденти, кои ќе се случат пред почеток, на самиот натпревар и по неговото завршување.

34.2 Организаторот мора да биде во состојба во секој момент да го регулира однесувањето на навивачите, при што ќе се дозволи и толерира спортско навивање, употреба на знаменца и инструменти за создавање на навивачка атмосфера.

34.3 Организаторот не смее да дозволи неслужбени лица и гледачи на било кој начин да го повредат просторот за игра внатре во оградениот дел со влегување или замавнување со знаменца или знамиња преку оградата.

34.4 Организаторот е одговорен за употреба на пиротехнички средства, фрлање петарди и други предмети на теренот од гледалиштето без разлика од кој дел од гледалиштето се уфрлени.

34.4.1 Доколку организаторот на натпреварот дал согласност за присуство на гостински навивачи одговорноста ја сноси таа екипа што го направила прекршокот.

34.5 Во случај на нереди на теренот или во салата, организаторот мора да преземе мерки и потполно да ги заштити сите членови на екипите, судиите и делегатот. Должност на организаторот е да обезбеди нивно непречено влегување во соблекувалните, а на гостинската екипа, судиите и делегатот и заминување од градот.

34.6 За сите пропусти по овој член, како и обид за напад на обете екипи, судиите и делегатот, ќе бидат одредени казни пропишани со овие Пропозиции.

Член 35. Навивачки групи, маскоти

35.1 Забранет е влез во сала на лица кои со себе носат алкохолни пијалоци, оружје или предмети, кои би можеле да ги користат како оружје, вклучително и факели, петарди, или слични пиротехнички средства. Доколку такви средства се појават за време на натпреварот, обврска на организаторот е таквите лица и предмети веднаш да ги отстрани.

35.2 Забрането е внесување и истакнување на знамиња, симболи, амблеми или пароли со текстови кои директно навредуваат по верска, национална и расна основа и кои поттикнуваат на насилство, или пароли кои и содржат неспортска содржина и исмејување на поединци, екипи или организации. Обврска на клубот е веднаш да ги отстрани, во спротивно натпреварот нема да продолжи, а последиците ќе ги сноси организаторот.

35.3 Организаторот може да организира групи, кои во прекините на играта (тајм-аут), на одморите меѓу периодите на игра и при секој подолг прекин на играта, може да изведуваат уметнички точки или да исполнуваат музички или уметнички настап.

35.4 На теренот може да биде присутна и маскота на екипата, која може да настапува исклучиво во прекините наведени во Член 35.3.

35.5 За време на игра, маскотата или групата мора да биде сместена зад рекламните паноа, надвор од граничниот простор од 2 метри (дополнителна гранична линија).

Член 36. Музички инструменти

36.1 Гледачите на натпреварот може да употребуваат музички инструменти, со цел да се создаде навивачка атмосфера, но не е дозволено да бидат сместени на страната, каде се наоѓаат клупите на екипите и записничката маса.

36.2 Не е дозволено на гледачите да употребуваат музички инструменти, сирени и други слични реквизити, кои прават голема врева. Делегатот, по своја проценка може да ги отстрани од спортската сала.

Член 37. Обрасци

37.1 Во текот на натпреварувањето, од екипите и службените лица ќе бидат користени следните обрасци:

37.1.1 Пријавна листа на играчи и службени лица (образец НАТ–1)

37.1.2 Жалба на натпревар, содржина на жалбата (образец НАТ–2)

37.1.3 Дополнителен извештај на службените лица (образец НАТ–3)

37.1.4 Дополнителни забелешки на екипите (образец НАТ–4)

37.1.5 Посебен извештај – Пријава (образец НАТ–5)

37.1.6 Изјава од исклучен кошаркар–ка, службено лице (образец НАТ–6)

37.1.7 Пријавна листа на службени лица (образец НАТ-7)

37.1.8 Листа на одобрени и регистрирани играчи и службени лица издадена од Канцеларија на КФСМ.

ОРГАНИЗАЦИЈА – ПО ЗАВРШУВАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 38. Статистика на натпревар

38.1 Организаторот е должен да води компјутерска обработка на статистиката на натпреварите, по официјална програма одобрена од КФСМ, за натпреварите од МТЕЛ Супер лигата – мажи и Шпаркасе Првата лига жени.

38.2 Организаторот е должен статистиката во тврда копија да ја предаде на делегатот веднаш по завршување на натпреварот.

38.3 Организаторот во соработка со КФСМ ги одредува лицата кои ќе водат статистика и одговара за нивната работа. Лицата кои ја водат официјалната статистика мора да поседуваат соодветна лиценца која ја издава канцеларијата на КФСМ. Доколку клубот не обезбеди лиценцирани лица за водење статистика, ќе сноси санкции согласно критериумите на овие Пропозиции и Правилникот за натпреварување.

38.4 Организаторот на натпреварите од МТЕЛ Супер лигата – мажи и Шпаркасе Првата лига - жени е должен да обезбеди стабилен интернет приклучок за компјутерот на кој се води официјална статистика, заради директен пренос на натпреварот и навремено испраќање на

извештајот со статистика до надлежен орган. Доколку клубот не обезбеди соодветна интернет конекција, ќе сноси санкции согласно критериумите на овие Пропозиции и Правилникот за натпреварување.

38.5 Лицата што водат статистика се сместени на записничка маса.

Член 39. Снимање во живо

39.1 Натпреварот мора да биде целосно сниман во живо во адекватен електронски формат, согласно упатството издадено од канцеларијата и тоа:

39.1.1 Сите лиги во сениорска конкуренција,

39.1.1.1 Натпреварите во МТЕЛ Супер лигата - мажи, Шпаркасе Прва лига - жени треба да имаат и обезбедена статистика на натпреварот.

39.1.2 Почетокот на снимањето е од моментот кога судиите ќе се појават на теренот, а крајот на снимањето е по моментот, кога судиите и обете екипи ќе го напуштат теренот по завршување на натпреварот.

39.1.3 Организаторот е должен снимката да биде достапна на својот сервер или на серверот на КФСМ или на својата веб страница.

39.1.4 Доколку видео снимката од натпреварот не е квалитетно снимена, или недостасува дел од натпреварот, или не е снимен по препораките од член 39.1.2. ќе следуваат казни за организаторот, согласно пропозициите за натпреварување.

Член 40. Соопштување на крајниот резултат од натпреварот

40.1 Делегатот или првиот судија (ако на натпреварот нема делегат) се должни да го соопштат крајниот резултат веднаш, но не подоцна од 30 минути, по завршување на натпреварот, по пат на СМС или телефонски повик до техничкиот секретар на здружението.

40.2 Доколку резултатот не биде соопштен, или не биде соопштен на начин опишан во член 40.1, делегатот или првиот судија (ако на натпреварот нема делегат), ќе бидат казнети во согласност со критериумите во овие пропозиции.

Член 41. Извештај на делегатот

Протокол

41.1 Извештајот на делегатот содржи општи податоци врзани за натпреварот, мислење и оценка на делегатот, негови забелешки и заклучок на организацијата на натпреварот. Извештајот на делегатот мора да биде составен електронски на пропишан формулар.

41.2 Делегатот мора да го прати делегатскиот извештај во рок не поголем од 24 часа по завршувањето на натпреварот во електронска форма на меил адресата на комесарот за натпреварување, на техничкиот секретар и на двата клуба. Доколку не биде испочитуван овој рок, ќе се постапи согласно казнените одредби од овие Пропозиции.

41.3 Во својот извештај делегатот мора да го назначи начинот на патување на службените лица на натпреварот, поединечно, или заедно,

41.4 Делегатот и судиите, не се овластени за извештајот на натпреварот да ја известуваат јавноста.

41.5 На барање на комесарот за натпреварување, делегатот и судиите се должни да достават дополнителен извештај за одреден настан, во најкус можен рок (ОБРАЗЕЦ НАТ–3), еден час по натпреварот или најдоцна до 12:00 часот на пладне следниот ден.

СЛУЖБЕНИ ЛИЦА НА НАТПРЕВАР

Член 42. Делегат - Контролор / Делегат

42.1 Должност на делегат, или делегат - контролор на натпревар во лигата ја извршуваат лица, кои се наоѓаат на листа предложена од судиската комисија, а усвоена од страна на УО на КФСМ.

42.2 Делегирање на делегати и делегати – контролори за сите натпревари врши комесарот за натпреварување.

42.3 Делегатот кој е присутен на натпреварот седи помеѓу записничарот и мерачот на време и е должен да обезбеди играта да се одвива во регуларни услови. Тој треба да соработува со Судиите пред, за време и по натпреварот.

42.4 Делегатот или делегат-контролорот ако е на записничка маса е одговорен за:

42.4.1 Работата и функционирањето на помошните судии на записничка маса.

42.4.2 Проверка на лиценците на помошните судии.

42.4.3 Проверка на лиценците на играчите и службените лица заведени во пријавната листа, пријавени за натпреварот.

42.4.4 Делегатот е одговорен за контрола на сета наведена документација и не смее да дозволи на клупата на екипите, да седат лица без лиценца или лица, кои не се наоѓаат на пријавните листи на екипите.

42.5 Делегатот може да замени помошен судија, ако констатира дека тој прави грешки и со тоа влијае врз регуларноста на натпреварот.

42.6 Во случај опишан во член 42.2.5, се прави пауза за промена на помошниот судија.

42.7 Делегатот врши замена од присутните помошни судии или судии. Доколку пред натпреварот во пропишаното време еден или повеќе судии не се појават, делегатот одредува замена меѓу присутните судии од активната листа. Натпреварот МОРА да се одигра (не е потребна согласност од екипите), иако недостасува еден судија. Ако не постојат услови претходниот став да се исполни во рок од 60 минути натпреварот да започне или да се доигра, делегатот е должен веднаш да го известува комесарот за натпреварување, за одредување на нови судии. Трошоците за вака одложен натпревар ги сноси секоја екипа за себе. Доколку се случи на натпреварот да нема или да не дојде делегат, првиот судија ја превзема улогата на Делегат на натпреварот.

42.8 Делегатот, или Делегат–контролорот има надлежности:

42.8.1 Да ги следи настаните во гледалиштето и во случај на потреба ги известува судиите за благовремено да преземат соодветни мерки.

42.8.2 Во својот извештај да ги внесува сите забелешки во однос на натпреварот и дава оценка за организацијата на самиот натпревар. Делегатот е должен да го напише своето мислење за сите спорни настани.

42.8.3 Да поднесе пријава против извршители на прекршоци од потешка природа.

42.8.4 Да го соопшти крајниот резултат согласно на Член 40.1 од овие Пропозиции.

42.8.5 Во својот извештај задолжително мора да обезбеди, во случај на сериозен инцидент (жалба за резултатот, исклучување на играч или тренер, инциденти предизвикани од гледачите, итн...) детален опис на настаните и во рок од 1 (еден) час по завршувањето на натпреварот писмено по маил (ОБРАЗЕЦ НАТ-3) да го испрати извештајот до Комесарот за натпреварување komesar@basketball.org.mk и goran.trpusevski@basketball.org.mk.

Во таков случај изјава се зема и од судиите, исклучените лица, а по потреба и од други службени лица и членови на клубовите.

42.8.6 Дали повторена снимка, ИРС-от (Instant Replay System), доколку е достапен е во функција, или не, должноста да провери е на делегатот, или делегат - контролорот и истиот ќе го известува првиот судија на натпреварот.

42.9 По завршување на натпреварот, делегатот е должен да ги достави до канцеларијата на лигата следните документи:

42.9.1 Скениран оригинал од записникот и делегатски извештај (во рок не поголем од 12 часа, со напомена, делегатскиот извештај да биде пратен и до екипите);

42.9.1.a Оригинал од записникот и делегатски извештај (во рок не поголем од 24 часа);

42.9.2 Списоци на пријавени играчи и службени лица на двете екипи (ОБРАЗЕЦ НАТ–1); (во рок не поголем од 24 часа)

42.9.3 Испечатен оригинал од официјалната статистика на натпреварот (член 38);

42.9.4 Изјава од евентуално исклучен–пријавен актер (ОБРАЗЕЦ НАТ–6);

42.9.5 Изјава на играч и тренер за прифаќање на актите на КФСМ и допинг контрола (Образец НАТ– 8), само на првиот натпревар каде играч или тренер за прв пат настапува во сезоната.

42.9.6 Дополнителен извештај во случај да нема доволно простор во образецот за извештај, или дополнителни забелешки осознаени по комплетирање на извештајот (ОБРАЗЕЦ НАТ–3).

42.9.7 Делегатот-контролор е должен во рок од 72 часа да достави контрола на судењето на следниве маил адреси:

komesar@basketball.org.mk (Комесар за натпреварување)

kontroli@basketball.org.mk (Судиска Комисија при КФСМ), и на секој судија посебно со оценка.

42.10 Во случај на жалба делегатот, односно делегат - контролорот е должен да ги достави до Канцеларијата на лигата, најдоцна до 12:00 часот наредниот ден по завршување на натпреварот по маил: komesar@basketball.org.mk и goran.trpusevski@basketball.org.mk и/или на рака, следните документи:

- Писмената жалба
- Изјавите на службените лица за спорниот настан;
- Записникот од натпреварот;
- Делегатскиот извештај.

42.11 Делегатот е должен да пристигне во салата, каде ќе се игра натпреварот, еден час пред предвиденото време за почеток на натпреварот.

42.12 На Делегатите им се забранува коментирање на сите детали во врска со одиграниот натпревар и детали наведени во извештајот од натпреварот.

42.13 По завршување на натпреварот, судиите и помошните судии го напуштат теренот заедно со Делегатот, односно делегат - контролорот.

42.14 За дисциплинска одговорност на делегатот, одлучува комесарот за натпреварување и УО на КФСМ во посебни случаи.

Член 43. Судии

43.1 Листите на судии за водење на натпревари, на предлог на судиската комисија, ги утврдува УО на КФСМ.

43.2 Делегирањето на судиите на сите нивоа на натпреварување го врши комесарот за натпреварување, врз основа на добиените листи на судии од страна на судиската комисија на КФСМ.

43.3 Клубовите НЕ МОЖЕ да бараат изземање на судиите кои се наоѓаат на утврдените листи.

43.4 Судиите се напдно самостојни во донесувањето на одлуки. Тие се должни во секоја ситуација да тежнеат кон тоа да го доведат натпреварот до крај, се разбира, ако за тоа постојат реални можности.

43.5 Првиот судија се смета за посебно одговорен во делокругот на овластувањата што ги има судијата пропишани со службените правила на играта.

43.6 Првиот судија е одговорен и за:

43.6.1 Однесување на замениците и службените лица, кои седат на клупата за време на натпреварот.

43.6.2 Заедно со делегатот на натпреварот, **ОДЛУЧУВА** за прекин на натпревар и за делумно или потполно празнење на трибините од публика, во случај на неспортско и вулгарно навивање упатено кон екипите, судиите, службените лица и други кошаркарски работници, како и фрлање на тврди предмети на терен со што се загрозува безбедноста на учесниците на натпреварот (по втората опомена упатена по разглас).

43.6.3 Заедно со делегатот на натпреварот **ОДЛУЧУВА** за евентуален прекин на натпревар или негово продолжување во делумно или потполно испразнета сала во случај на нереди на и вон теренот, како и при обид за физички напад од страна на гледачи врз играчи, службени лица или меѓу самите гледачи. Во овие два случаи, судиите се должни натпреварот да го доиграат по делумно или потполно празнење на салата, а доколку нема услови за продолжување, натпреварот ќе се одигра во наредните 24 часа без присуство на публика со време и резултат од моментот на прекилот. Трошоците на екипата и службените лица настанати заради продолжување на натпреварот во такви околности ќе го сноси екипата, која е одговорна за прекилот за што одлука донесува Комесарот за натпреварување.

43.6.4 Во случај мислењата на делегатот и првиот судија по член 43.6.2 и 43.6.3, да се разликуваат, конечна одлука донесува првиот судија.

43.6.5 При остварен физички напад врз службено лице (судија или делегат), натпреварот се прекинува веднаш, без продолжение, за што одлука носи првиот судија. Екипата одговорна за прекилот го губи натпреварот со службен резултат 20:0 и не добива бод предвиден со правилата во случај на пораз.

43.6.6 Првиот судија е овластен да одобри пред почетокот на натпреварот користење на повторена снимка, ИРС (Instant Replay System, во продолжеток ИРС), доколку е достапен и да одлучи пред да го потпише записникот.

43.7 Судиите се должни да пристигнат во салата каде ќе се игра натпреварот еден час пред предвиденото време за почеток, а на 20 минути пред почетокот, излегуваат на терен во униформа за судење, кога мерачот го вклучува часовникот за мерење време.

43.8 Униформата за судење ја пропишува и утврдува Судиската комисија на КФСМ. Дозволено отстапување во било кој дел од опремата или дополнителни делови во вид на реклами.

43.9 Не е дозволено (не)носење на дел од опремата која ја има/нема другиот судија/и.

43.10 Судиите се должни целосно да ги спроведуваат правилата на игра и нивното толкување од страна на ФИБА, како и да не дозволат кршење на одредбите на овие Пропозици и Правилникот за натпреварување на КФСМ.

43.11 Судиите водат сметка, согласно правилата:

43.11.1 Дресовите на играчите да бидат правилно обележани;

43.11.2 Сите играчи да бидат во соодветна спортска опрема (исти гаќички, дресови, чорапи, тренерки и друго), за време на претставувањето пред натпреварот или на самиот натпревар;

43.11.3 Не треба да дозволат излегување на терен на играчи кои не се облечени како останатите членови на екипата;

43.11.4 За редот на теренот за игра и за соработка со записничката маса;

43.11.5 Однесувањето на сите лица на клупите на обете екипи.

43.12 Судијата кој донел одлука за исклучување на играч, тренер или службено лице, или има пријава против едно од наведените лица, мора да го извести Делегатот за причините на одлуката или пријавата, во писмена форма на ОБРАЗЕЦ НАТ–6.

43.13 Судиите се должни, на барање на делегатот, да ги опишат сите спорни моменти кои се случувале на натпреварот, да ги наведат причините за досудените технички и исклучувачки грешки на играчите, тренерите и службените лица, како и други значајни одлуки кои не се поврзани со самиот тек на натпреварот (делумно или целосно празнење на трибините од гледачи и сл.).

43.14 Судиите и делегатот не смеат да патуваат на натпревар со превозно средство (автомобил, автобус итн.) на екипата, која се натпреварува во системот на натпревари на КФСМ.

43.15 Судиите кои не ги почитуваат одредбите на кошаркарските правила и својата должност не ја извршуваат согласно овие Пропозиции, комесарот за натпреварување во прв степен ги повикува на одговорност.

43.16 Во случаи поврзани со повреда на Правилата за игра што ќе бидат сторени од страна на судиите на натпреварот, во прв степен казна изрекува комесарот за натпреварување.

43.17 На судиите им се забранува коментирање во врска со одиграниот натпревар.

43.18. По завршување на натпреварот, судиите може да го напуштат теренот заедно со делегатот.

Член 44. Помошни судии

44.1 Помошните судии на натпреварите ги одредува надлежната судиска комисија на регионот каде припаѓа градот каде се игра натпреварот.

44.2 Помошните судии на сите натпревари мораат да бидат еднообразно облечени.

44.3 Помошните судии се должни да излезат на теренот минимум 40 минути пред времето предвидено за почеток на натпреварот, во пропишана и еднообразна облека и да се пријават кај Делегатот.

44.4 Помошните судии мора да поседуваат лиценци, издадени и заверени од судиската комисија на КФСМ.

44.5 Помошните судии кои не ги почитуваат одредбите на кошаркарските правила и својата должност не ја извршуваат во согласност со овие Пропозиции, ќе бидат повикани на дисциплинска одговорност пред комесарот на натпреварување.

44.6 По завршување на натпреварот, помошните судии може да го напуштат теренот, дури по одобрување од страна на делегатот.

Член 45. Статистичари

45.1 Статистичарите на натпреварите ги одредува раководителот на секцијата на статистичари на КФСМ.

45.2 Статистичарите на сите натпревари мораат да бидат еднообразно облечени, во пропишана униформа која ја обезбедува секцијата или организаторот.

45.3 Нивните трошоци ќе бидат исплатени од заедничкиот фонд на лигата.

45.4 Статистичарите се должни да излезат на теренот 60 минути пред времето предвидено за почеток на натпреварот, во пропишана и еднообразна облека и да се пријават кај делегатот.

45.5 Статистичарите мора да поседуваат лиценци, издадени и заверени од Асоцијацијата на статистичари на КФСМ.

45.6 Статистичарите кои не ги почитуваат одредбите од Правилникот за организација и водење на статистика во лигите на КФСМ, ќе бидат повикани на дисциплинска одговорност согласно член 10 од Правилникот за организација и водење на статистика во лигите на КФСМ.

45.7 По завршување на натпреварот, статистичарите може да го напуштат теренот дури по одобрување од страна на делегатот.

Член 46. Патни трошоци на службени лица

46.1 Во сите сениорски лиги, патните трошоци на службените лица и сите други утврдени трошоци во текот на реализирањето на натпреварувањето, се исплаќаат од страна на федерацијата, пред натпреварот, врз основа на трошковникот што го донесува УО на КФСМ, а го добиваат од страна на Канцеларијата за натпреварување.

46.2 На судиите и делегатот, во поединечни случаи и на помошните судии, им припаѓа надоместок за патни трошоци во износ пресметан врз основа на службена километража за одредени релации и цена за изминат километар, утврдени од УО на КФСМ.

46.3 При реализирање на патувањето, судиите и делегатот во принцип како превозно средство, користат сопствен автомобил.

46.4 Во одредени случаи, по добиено одобрение од комесарот за натпреварување, кога најмалку 2 или повеќе службени лица, не се во можност веднаш по завршување на натпреварот да обезбедат друг начин на превоз за враќање во местото на живеење, може да користат и второ возило за превоз.

46.5 Надоместок за патување со сопствено возило се исплатува во висина од 15 денари по изминат километар.

46.6 Строго се забранува користење на услуги на гостинската екипа како превоз на/од натпревар.

Член 47. Надоместок за извршување должност на службени лица

47.1 На службените лица (делегатот, контролорот и судиите) им припаѓа и надоместок за вршење на должност на натпревар, чиј износ се утврдува од страна на УО на КФСМ.

47.2 Исплатата ја врши Федерацијата. Исплаќањето е пред одигрување на натпреварот/ите, на трансакциска сметка на судиите и делегатите и/или контролорите, врз основа на трошковник изготвен од Канцеларијата за натпреварување.

47.3 На помошните судии им припаѓа надоместок за вршење на должноста на натпревар, чиј износ е утврден од УО на КФСМ. Исплатата ја врши Федерацијата пред почетокот на натпреварот/ите.

ЖАЛБА

Член 48. Жалба на натпревар

48.1 Во случај на најавена жалба на екипа, кога екипата мисли дека е оштетена со одлуки на Судија, или со играње на неправилно регистриран играч, или со играње на казнет играч, за истата да се смета за комплетна, екипата треба да ги исполни следниве услови:

48.1.1 Капитенот МОРА да се потпише во долниот дел од записникот за жалба, предвиден, не подоцна од 15 минути по завршувањето на натпреварот.

48.1.2 Да достави до Делегатот кусо објаснување за причините на жалбата најдоцна 20 минути по потпишување на записникот, исклучиво на пропишан ОБРАЗЕЦ НАТ–2, а истата овластениот претставник на клубот да ја достави најдоцна до 12:00ч. наредниот ден по завршувањето на натпреварот со детален опис на спорните ситуации, на маил komesar@basketball.org.mk и/или goran.trpusevski@basketball.org.mk или лично на рака во Канцеларијата за сениорски лиги. Притоа, службените лица на натпреварот (Судиите и Делегатот), секој поединечно, даваат мислење за основаноста на жалбата, а по барање на Комесарот за натпреварување и дополнителен извештај (во двата случаи на Образец НАТ– 3).

Делегатот е должен, мислењата и изјавите од службените лица да ги прати маил на komesar@basketball.org.mk и goran.trpusevski@basketball.org.mk најдоцна до 12:00ч наредниот ден по завршувањето на натпреварот и/или лично на рака во Канцеларијата за сениорски лиги согласно член 42.10 од овие Пропозиции.

48.1.3 Клубот мора да уплати пропишана такса во висина од 15.000 денари, најдоцна до 48 часа по завршување на натпреварот.

48.1.4 Клубот може, но не мора, да достави и дополние на жалбата во рок од 24 часа по натпреварот, но притоа во него може да се дообјаснат само веќе споменати наводи од жалбата.

48.2 Жалба, која не е најавена со потпис на капитенот, ниту пак е благовремено доставена согласно член 48.1.2 како и жалба за која не е уплатена пропишана такса член 48.1.3 во утврдениот рок, нема да биде земена на разгледување и ќе се смета како воопшто да не е поднесена.

48.3 За утврдување на точен термин и датум на уплата и поднесување на дополние на жалбата ќе се смета единствено поштенскиот жиг на препорачаната пратка, односно поштенскиот или банкарскиот жиг на уплатницата.

48.4 Постапувајќи по жалба на натпревар, комесарот може да ја усвои или да ја одбие.

48.5 Кога жалбата ќе биде усвоена, комесарот може да наложи натпреварот да се преигра, или ќе се регистрира со службен резултат 2:0 ако за тоа бидат исполнети условите пропишани во овие Пропозиции, Правилникот за натпреварување и Официјалните кошаркарски правила.

48.6 Кога жалбата ќе биде одбиена, комесарот за натпреварување го регистрира натпреварот со постигнатиот резултат.

48.6.1 Ако жалбата е усвоена во целост, на подносителот му се рефундираат: таксата за жалба (15.000 денари) и таксата за видео-преглед (10.000 денари, ако е побаран), во рок од 7 работни дена од правосилност на одлуката. Ако жалбата е делумно усвоена, комесарот може да определи делумна или целосна рефундација, имајќи го предвид обемот на усвојување и суштината на наводите.

48.7 Одлуката по жалба на натпревар, комесарот мора да ја донесе најдоцна 72 часа по завршување на натпреварот.

48.8 Во тек на плеј–оф разигрување, или финален турнир, или темпо на одигрување натпревари кое побарува побрза реакција, комесарот за натпреварување мора да донесе одлука во рок од 24 часа по натпреварот, (или 12 часа доколку тоа е неопходно), а сходно на тоа и сите потребни документи (жалба, изјави на актери и сл. лица и слично), мора да бидат доставени до Комесарот во таков разумен рок.

Член 49. Жалба на Одлука на комесар за натпреварување

49.1 На Одлуката на комесарот за натпреварување, дозволена е жалба до Арбитражната комисија на КФСМ, која се поднесува најдоцна до 24 часа по приемот на Одлуката.

49.2 За жалбата до Арбитражната комисија, подносителот е должен да уплати такса на жиро сметка на КФСМ во висина од 20.000 денари.

49.3 Жалбата која не е благовремено доставена до Арбитражната комисија или не е уплатена пропишаната такса, се одбива како ненавремена и нема да се разгледува.

49.4 Арбитражата донесува одлука по жалба во рок од 48 часа. Одлуката на Арбитражната комисија е конечна, без право на понатамошни жалби.

49.5 На одлуката на Арбитражната комисија, незадоволната страна има право на вонреден правен лек – барање на заштита на законитост пред УО на КФСМ, но само доколку смета дека при носењето на одлуката Арбитражата направила повреда на материјалните акти на КФСМ. Подносителот на жалбата е должен да уплати такса во висина од 30.000,00 денари на сметката на КФСМ. Таксата пред УО на КФСМ за заштита на законитоста (30.000 денари) е неповратна.

49.6 Во текот на плеј–оф разигрување, по доставена жалба на екипата, на повик на Комесарот за натпреварување, Арбитражата се состанува веднаш, за благовремено да донесе одлука во интерес на непречено одвивање на натпреварувањето.

49.7 Жалба на одлука за парични казни може да се поднесе до Арбитражната комисија, во рок од 24 часа.

49.8 Сите трошоци по жалбената постапка ги сноси подносителот, кој ги предизвикал трошоците.

49.9 Таксата пред Арбитражната комисија (20.000 денари) е неповратна, независно од исходот на постапката.

49.10 Доколку жалбата биде усвоена, а резултатот на натпреварот поништен, при доигрување или при одигрување нов натпревар, екипите ќе ги поделат приходите и расходите од натпреварот подеднакво.

49.11 Жалба на одлука на комесарот во тек на финален турнир, се поднесува и таксира исто како и во регуларниот дел на лигата.

49.12 Комесарот за натпреварување својата одлука ја соопштува по пат на електронска пошта.

49.13 На оваа одлука подносителот има право на жалба во рок од 24 часа од приемот на одлуката.

49.14 Жалба на натпревар од Плеј–оф до Арбитражната комисија, се поднесува со електронска пошта или на рака, а се разгледува во разумен рок, кој не попречува редовно одвивање на натпреварувањето.

49.15 Одлуката на Арбитражната комисија се доставува до клубот, исто по електронска пошта или на рака и е конечна. Одлуката на Арбитражната комисија ќе се смета дека е доставена до клубот, во моментот кога ќе биде објавена на официјалната интернет-страница на Федерацијата.

РЕГИСТРИРАЊЕ НА НАТПРЕВАР

Член 50. Регистрирање на натпревари

50.1 Комесарот за натпреварување врши регистрација на натпреварите врз основа на добиените извештаи од делегатите на натпреварите.

50.2 Сите натпревари за кои не постои жалба или други причини, кои не дозволуваат регистрирање на натпреварот, Комесарот за натпреварување е должен да ги регистрира во најкус можен рок, односно, најдоцна 7 дена по одигрување на колото или натпреварот.

50.3 Во случај кога за натпреварот е поднесена жалба или постојат други причини поради кои натпреварот не може да биде регистриран, рокот за регистрирање се одложува до денот на донесување на одлука по жалбата, односно до донесување одлука за разрешување на причините поради кои не е регистриран натпреварот (исцрпување на сите правни инстанци).

50.4 Сите натпревари за кои не постои жалба или други причини, кои не дозволуваат регистрирање на натпревар во тек на финален турнир, Комесарот за натпреварување е должен да ги регистрира во најкус можен рок, односно најдоцна до 24 часа по одигрување на натпреварите.

50.5 Еднаш регистриран натпревар или донесена одлука во врска со натпреварувањето, не може да биде поништена од страна на истиот орган кој ја донел.

БОДУВАЊЕ И ПЛАСМАН НА ЕКИПИТЕ

Член 51. Начин на бодување

Одредување пласман

51.1 Начинот на бодување и одредување на пласман на екипите во системот на натпреварување се врши врз основа на одредбите од Официјалните кошаркарски правила, Правилникот за натпреварување и овие Пропозиции.

51.2 Начинот на одредување на пласман ќе се применува во пресек на првенството (лига прв дел) и на крајот на првенството по одигрување на сите натпревари од првиот и вториот дел на лигата.

ФИНАНСИСКИ ОДРЕДБИ

Член 52. Санкции

52.1 Вредноста на износот за изрекување на паричните казни ја утврдува УО на КФСМ, на предлог на комесарот за натпреварување.

52.2 Клубовите се должни финансиските обврски, долгови од изречени казни според овие Пропозиции да ги извршуваат (подмират) согласно Законот за финансиско работење на РС Македонија и тоа:

52.2.1 Најмалку 24 часа пред почетокот на новата натпреварувачка сезона, за долгови направени заклучно со минатата натпреварувачка сезона, или по одлука на комесарот за натпреварување со одобрение на УО на КФСМ.

52.2.2 Најмалку 24 часа пред почетокот на плеј-оф, за долгови направени во текот на регуларниот дел од натпреварувањето, или по одлука на комесарот за натпреварување со одобрение на УО на КФСМ.

52.3 Изречените казни кои официјално се објавени во билтенот, мораат да бидат подмирени во рок од 30 дена од објавувањето на билтенот.

Изречените казни кои официјално се објавени во билтен, доколку се подмират во рок од седум (7) дена, односно до објавувањето на следниот билтен, на клубовите да им се нуди можност за плаќање со 50% намалување. Во спротивно, а согласно членот 52.2.2, казните со цел износ (100%) ќе мораат да бидат подмирени заклучно со датумите утврдени од УО на КФСМ.

52.4 Доколку финансиското долгување по било која основа не се подмири во пропишаниот рок, комесарот за натпреварување ќе изрече суспензија. За време на суспензијата, играчот, односно клубот нема право на настап.

Клубот ги губи натпреварите со службен резултат 20:0 во корист на противникот и не добива бод предвиден со правилата во случај на пораз.

Суспензијата важи до подмирување на финансиската обврска на играчот или клубот. Со подмирување на финансиската обврска, суспензијата автоматски престанува да важи.

Член 53. Жалба на Одлука за суспензија на клубот

53.1 Против Одлука на Комесарот за натпреварување за суспензија на клуб за неподмирено долгување по било која основа, клубот има право на жалба до Арбитражната комисија на КФСМ во рок од 24 часа од приемот на одлуката. Жалбата не го одложува извршувањето на одлуката.

53.2 Арбитражната комисија ја разгледува жалбата на одлуката за суспензија во рок од 48 часа по приемот на жалбата. Одлуката на Арбитражната комисија е конечна.

ПРЕКРШОЦИ И КАЗНИ

Член 54.	СЛАБА ОРГАНИЗАЦИЈА ВО ЦЕЛОСТ	денари
54.1	Неблаговремена, неуредна пријава на натпревар	2.000
54.2	Измени на термин на натпревар 3-5 дена	2.000
54.3	Измени на термин под овој рок, а одобрени исклучиво по добиена согласност од Комесарот за натпреварување	3.000
54.4	Неприсуство на дежурен лекар во текот на целиот натпревар Неприсуство/недоволен број органи за безбедност или непријавување на натпревар во полиција	20.000 3.000
54.5	Слаба редарска служба	4.000
	Неприсуство на лица и прибор за бришење и сушење на теренот за игра	1.000
	Недостаток на заштитна ограда над записничка маса и клупа на гостинска екипа	2.000
54.6	Необезбедување на соблекувална за судиите и гостинската екипа, работен простор за средства за јавно информирање	2.000
54.7	Необезбедување услови на гостинската екипа за снимање на натпревар од страна на домаќинот	2.000
54.8	Слаба организација на записничка маса	1.500
54.9	Записничка маса не е подигната на подиум	1.500
54.10	Пречење во работата на записничката маса, делегатот и судиите од страна на неслужбени лица пред, за време и по завршувањето на натпреварот.	8.000
54.11	Неистакнување на државно знаме	10.000

	Неинтонирање на државна химна <ul style="list-style-type: none"> • Прв прекршок • Втор прекршок • Трет прекршок 	30.000 60.000 120.000
54.12	Неводење на статистика на натпревар	5.000
54.13	Неквалитетно водење на статистика на натпревар	3.000
54.14	Недоставување на електронски фајл со статистика 30 минути по натпреварот	2.000
54.15	Немање интернет приклучок во салата	2.000
54.16	Необезбедување livestream како и неквалитетно и нецелосно сниман материјал	20.000
54.17	Некористење на пропишани обрасци (број 1-6)	2.000
54.18	Незаверување на Образец број 1	2.000
54.19	Непочитување на одредби од Член 31, необезбедување на доволно ВИП седишта	8.000
54.20	Неизлегување во пресрет на гостинската екипа која уредно побарала сместување и тренинг	3.000
54.21	Необезбедување на доволен број исправни топки за загревање (по 4 за секоја екипа)	3.000
54.22	Неправилно обележани дресови на играчите, носење несоодветна опрема која не е еднаква кај сите играчи од иста екипа за време на претставување или натпревар	4.000
54.23	Доколку недостасува или е неисправен некој од техничките уреди или помошен технички прибор, пропишани со Правилата и Пропозициите	5.000
54.24	Неисполнување обврски од Комесар за безбедност или непријавување на Комесар за безбедност	4.000
54.25	Неисполнување на обврски согласно било кој член од Пропозициите.	5.000
54.26	Слаба организација во целост, по констатација на делегатот на натпреварот или комесарот за натпреварување	8.000
54.27	Непочитување на одлуките и кршење на актите на КФСМ	30.000
54.28	Нема претставување на екипите пред почеток на натпревар или несоодветна примена на Член 30.1, немање разглас, недоволно осветлена и загреана сала.	4.000

ЧЛЕН 55.	СЛАБА ОРГАНИЗАЦИЈА – ОДНЕСУВАЊЕ НА ГЛЕДАЧИ И СЛУЖБЕНИ ПРЕТСТАВНИЦИ	денари
55.1	Пушење во сала	3.000
55.2	Фрлање меки предмети на терен, публиката е опоменувана (ролни хартија, ситна хартија, кеси и сл.)	4.000
55.3	Фрлање на тврди предмети кои може да причинат повреда (запалки, метални пари, пенкала, пластички шишиња и сл.)	24.000
55.4	Фрлање на тврди предмети кои може да причинат повреди опасни по живот (стаклени шишиња, камења, столици, летви и слично)	32.000
55.5	Плукање на играчи и службени лица од страна на гледачите	24.000
55.6	Неспортско однесување или навивање на гледачите со навреди кон: - судии, играчи, противничката екипа и службени лица, - институции, КФСМ и друго.	8.000 10.000
55.7	Неспортско однесување и навивање на гледачите со навреди на национална, верска и расна основа, како и истакнување на пароли и транспаренти со навредлива неспортска, верска и национална содржина.	16.000
55.8	Неспортското навивање од Член 55.6 продолжува и истото предизвикува прекин подолг од 5 минути со отстранување на публиката од сала. Доколку салата нема можности и услови да се испразни, натпреварот ќе биде прекинат и ќе продолжи за 24 часа без присуство на гледачи од моментот на прекилот со време, резултат и сите податоци од записникот. - Парична казна - Настап без публика на домашен терен	32.000 и 2 натпревари
55.9	Ако паролите и/или транспарентите остануваат во текот на целиот натпревар Парична казна Настап без публика на домашен терен:	32.000 и 1 натпревар
55.10	Доколку на теренот се фрлаат предмети од Член 55.3 и 55.4 и истите причинат повреда на играчи, тренери, службени лица, натпреварот се прекинува без опомена. Доколку салата нема можности и услови да се испразни, натпреварот ќе биде прекинат и ќе продолжи за 24 часа без	

	<p>присуство на гледачи од моментот на прекилот со време, резултат и сите податоци од записникот.</p> <p>Парична казна</p> <p>Настап без публика на домашен терен:</p>	<p>64.000 и</p> <p>2</p> <p>натпревари</p>
55.11	<p>Фрлање на терен или во публика петарди, чадни бомби или други експлозивни предмети кои предизвикуваат слаба видливост, метеж или неподносливи услови за гледање и натпревар.</p> <p>На терен</p> <p>На трибина</p>	<p>16.000</p> <p>10.000</p>
55.12	<p>Доколку слабата видливост и чадот создава проблеми и неможност да се продолжи со натпреварот (гледачите се веќе опоменати и тие продолжуваат пиротехниката) и натпреварот е во прекин повеќе од 5 минути.</p> <p>Парична казна</p> <p>Настап без публика на домашен терен</p>	<p>20.000 и</p> <p>1 натпревар</p>
55.13	<p>Влегување, или пречење на терен на неслужбени лица пред, за време (можно празнење на сала) и по завршување на натпреварот</p> <p>Парична казна и</p> <p>Настап без публика на домашен терен</p>	<p>16.000 и</p> <p>1 натпревар</p>
55.14	<p>Влегување или обид за влегување во соблекувални на официјални лица од од представник на клуб (тренер, службен претставник, технички раководител и др...)</p>	<p>20.000</p>
55.15	<p>Во случај на агресивност на овие лица (тренер, службен претставник, технички раководител и др...), кои се обидуваат физички да се пресметаат со противничката екипа, службени лица и други на теренот, околу теренот, пристапни ходници, службени простории и надвор од сала (пред влезот на салата, паркинг каде што е паркирано возилото на официјалните лица)</p> <p>Парична казна и</p> <p>Настап без публика на домашен терен</p>	<p>20.000</p> <p>2</p> <p>натпревари</p>
55.16	<p>Доколку е остварен физички напад над противничката екипа (играчи), службени лица и други на теренот, околу теренот, пристапни ходници, службени простории за време на одигрување на натпреварот при што натпреварот е прекинат пред истекот на времето за игра</p>	

	Парична казна и Настап без публика на домашен терен	48.000 3 натпревари
55.17	Доколку е остварен физички напад врз службено лице по завршетокот на натпреварот и истиот настан е пријавен до делегатот на натпреварот, тогаш: Парична казна и Настап без публика на домашен терен	48.000 3 натпревари

ЧЛЕН 56.	ИГРАЧИ, ТРЕНЕРИ, ПОМОШНИ ТРЕНЕРИ, СЛУЖБЕНИ ЛИЦА НА ЕКИПИТЕ И ДРУГИ ЧЛЕНОВИ И ПРЕТСТАВНИЦИ НА КЛУБОВИТЕ (Претседател на клуб, директор на клуб и останати членови на управа на клубот)	денари
A	ЗАКАНУВАЊЕ, НАВРЕДУВАЊЕ, НЕСПОРТСКО ОДНЕСУВАЊЕ	
56.1	Досудена техничка грешка на играч: Флопинг Отстранет Казна прва ТГ Казна втора ТГ Казна трета ТГ	1.000 5.000 3.200 6.400 9.600
56.2	Досудена техничка грешка на тренер: Казна прва ТГ Казна втора ТГ Казна трета ТГ	3.200 6.400 9.600
56.3	Упатено кон судии, делегат, помошни судии, противничка екипа или противнички играчи: Парична казна Забрана за настап или вршење на должност	16.000, или 1 натпревар - сите лиги
56.4	Исклучување на играч (освен за две НГ, две ТГ или една НГ и една ТГ досудени на играчот на еден натпревар, или остранивање од натпревар), тренер и помошник на тренерот од натпревар и службен претставник кој се заканува, навредува и се однесува неспортски, повлекува автоматска суспензија до изрекување на казна, со забрана за настап најмалку на следниот натпревар:	24.000, или

	Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	2 натпревари - сите лиги
56.5	Неспортско однесување, поднесена пријава од службените лица, или констатирано од ТВ пренос, видео снимка или присуство на натпреварот од страна на Комесарот за натпреварување: Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	32.000, или 1 натпревар - сите лиги
Казните од членовите 56.1 и 56.2 за техничка грешка се додаваат во истиот износ како за првата освен за флопинг (глума).		
Казните се применуваат во регуларниот дел од првенството, супер лига, плеј оф, плеј аут и куп натпреварувањето.		
За Првата македонска лига - мажи и Првата лига - жени, паричната казна е 2.000 денари.		
За Втората лига - жени и Аматерската лига - мажи паричната казна е 2.000 денари.		

Б	ОБИД И ОСТВАРЕН ФИЗИЧКИ УДАР	
56.6	Неспортско однесување, со обид за физички напад над противнички играч, службено лице на клуб или службени лица на натпреварот (делегат, судии и помошни судии) пред, за време и по завршување на натпреварот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	25.000 1 натпревар - сите лиги
56.7	Меѓусебно физичко пресметување меѓу противнички играчи, удирање противнички играч пред, за време и по завршување на натпреварот Иницијатор/ри на инцидентот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност Учесник/ци во инцидентот Парична казна и Забрана за настап или вршење на должност	50.000 2 натпревари - сите лиги 25.000 1 натпревар - сите лиги

56.8	<p>Остварен физички напад врз:</p> <p>Противнички играч, службено лице на клуб пред, за време и по завршување на натпреварот</p> <p>Парична казна</p> <p>Забрана за настап или вршење на должност</p> <p>Службени лица (судији, делегат и помошни судии)</p> <p>Парична казна и</p> <p>Забрана за настап или вршење на должност</p>	<p>50.000</p> <p>2 натпревари - сите лиги</p> <p>80.000 и</p> <p>12 месеци</p>
56.9	<p>За јавно коментирање на судењето од страна на:</p> <p>Играчите</p> <p>Стручен штаб (тренер, помошен тренер, службен претставник и останатите претставници на клубот)</p>	<p>6.000</p> <p>10.000</p>
ЧЛЕН 57.	СОСТАВ НА ЕКИПИТЕ	Денари
57.1	Доколку екипа не настапи во најдобар состав на натпревар (по Член 13.5.)	25.000
57.2	Доколку екипа настапи со помалку од 10 (десет) играчи на натпревар, - за секој играч под десет (10) играчи	10.000
57.3	Ако било кој од службените лица на клупата на екипата од Супер лигата – мажи и Првата лига жени, освен физиотерапевтот не е формално облечен, (по Член 16.5)	3.000
ЧЛЕН 58.	РАЗГЛАСЕН УРЕД, МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ, МАСКОТА	Денари
58.1	Немање или неисправност на разгласен уред	4.000
58.2	Пуштање музика во сала низ разгласен уред за време на игра (кога топката е жива) употреба на разгласниот уред за поттикнување на гледачи за навивање, за политички маркетинг, употреба на сирени и други средства што прават врева која го попречува нормалното одвивање на натпреварот	4.000
ЧЛЕН 59.	МАРКЕТИНГ	Денари

59.1	<p>Непочитување на одредби од договор и потпишани од Управниот одбор на КФСМ и Здруженијата на клубови со спонзори:</p> <p>Банер (церада) на записничка маса 20.000</p> <p>Рол банер поставен на видлива позиција 20.000</p> <p>Апликација (лого) на дрес 20.000</p>	
59.2	Во повторен случај на непочитување на Член 59.1.	Исклучување од лига
59.3	Откажување на ТВ-пренос, неприфаќање на термин за ТВ-пренос	60.000
59.4	<p>Неодговорни изјави од играчи, тренери, службени лица, кои нанесуваат штета на спонзорите:</p> <p>Играч 20.000</p> <p>Тренери, службени лица и други претставници на клубот 30.000</p>	
59.5	<p>Ако има неоправдано отсуство на Ол Стар (All Star) натпревари на играч или тренер, или пак клубот не го извести за тоа:</p> <p>За Играч забрана за настап 2</p> <p>За Тренер или клуб 20.000</p>	натпревара - сите лиги
59.6	Непочитување на пропишаната церемонија за затворање на Плејоф, Супер лига или Куп	20.000

ЧЛЕН 60.	ДЕЛЕГАТ, СУДИИ, ПОМОШНИ СУДИИ	Денари
60.1	<p>Несовесно и неуредно извршување на должност, неуредно и непотполно, спроведување на одлуки и упатства од Комесарот, неспортско однесување, недоставување на дополнителен извештај на барање на Комесарот, некористење на пропишани обрасци.</p> <p>Забрана за вршење на должност:</p>	4 натпревари - сите лиги
60.2	<p>Необјективно прикажување на состојбата во извештајот и прикривање на поединечни факти</p> <p>Забрана за вршење на должност:</p>	4 натпревари - сите лиги
	Неблаговремено и неуредно доставување на извештајот од натпреварот од страна на делегатот	

60.3	Забрана за вршење на должност:	4 натпревари - сите лиги
60.4	Употреба на непрописна униформа за судење, недостаток на било кој дел од униформата или рекламни пораки, носење непропишан дел од униформа или дел опрема кој не кореспондира со униформата на другите колеги, како и недозволен рекламни пораки Забрана за вршење на должност:	4 натпревари - сите лиги
60.5	Неблаговремено пристигнување на натпревар (еден час пред почеток на натпревар) Забрана за вршење на должност: Неоправдано пристигнување пред самиот почеток на натпреварот:	2 натпревари - сите лиги 4 натпревари - сите лиги
60.6	Доаѓање на натпревар по започнување на истиот	Бришење од листа до крајот на сезоната
60.7	Неоправдано недоаѓање на натпревар	Бришење од листа до крајот на сезоната
60.8	Консумирање на алкохол на денот на натпревар или вршење на должност во алкохолизирана состојба (судии, делегат и помошни судии)	Бришење од листа до крајот на сезоната
60.9	Не е дозволено користење на мобилен телефон по пристигнувањето во салата каде што ќе се одигра натпреварот па се до завршувањето на натпреварот, освен во исклучителни случаи со одобрение на делегатот или доколку на натпреварот има потреба. Забрана за вршење на должност:	1 натпревар - сите лиги
	Доволно судење (оценка 2.50 – 2.99) од извештајот на контролорот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за	

60.10	натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката Забрана за вршење на должност:	1 натпревар - сите лиги
60.11	Недоволно судење (оценка 2.00 – 2.49) од извештајот на контролорот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката Забрана за вршење на должност:	2 натпревари - сите лиги
60.12	Слабо судење (оценка 1.00 – 1.99) од извештајот на контролорот или од преглед на снимка од натпреварот од страна на комесарот за натпреварување или комисија задолжена за прегледување на снимката Забрана за вршење на должност:	4 натпревари - сите лиги
<p>За повторени прекршоци или пропусти по овој член во текот на една сезона, казната се удвојува, освен во Член 60.2., 60.3. и 60.12. каде во повторен случај, службеното лице се брише од листата до крајот на сезоната.</p>		

Член 61. Прекршоци и казни

61.1 Комесарот за натпреварување изрекува казни во прв степен за прекршоци предвидени со овие Пропозиции и Критериуми.

61.2 Комесарот за натпреварување може да одреди казна од овие критериуми за неспортски однос на актер на натпревар, иако истиот не е забележан ниту санкциониран од судиите и делегатот, а е констатиран од увид на натпревар со лично присуство, или видео снимка од натпреварот.

61.3 За тешки прекршоци на играчите, тренерите, службените лица на клубовите и службените лица на натпреварите се изрекуваат казни и од одредбите на Дисциплинскиот правилник на КФСМ.

61.4 Казни изречени во вид забрана за настап, односно вршење должност на одреден број натпревари, се спроведуваат по континуиран ред, согласно распоредот и календарот на натпреварите во Првенството и во Купот.

61.5 Во случај кога изречената казна не е издржана во целост во текот на една сезона, истата ќе биде пренесена во следната сезона, без оглед на евентуална промена на степенот на натпреварување, клуб или именување.

61.6 Лице на кое му е изречена временска казна, за време на издржувањето на казната не може да извршува ниту една должност во кошаркарскиот спорт. Временска казна изречена од овластени тела во Светски, Европски и Регионални натпреварувања, ќе важат по правосилноста на тие одлуки и во натпреварувањата на КФСМ.

61.7 Во случај кога се изрекуваат казни на еден сторител, за два или повеќе сторени прекршоци на еден натпревар, вкупната казна треба да биде помала од збирот на поединечните казни.

61.8 Доколку екипа на натпревар настапи со играч што нема право на настап, или екипата не поседува лиценци, или листа на одобрени играчи издадена од Регистрациска комисија на КФСМ, или пак ако натпреварот го води казнет тренер, таа екипа го губи натпреварот со 20:0 во корист на противникот и не добива бод за пласман.

61.9 Ако екипата не настапи на натпревар поради неоправдани причини го губи натпреварот со службен резултат 20:0, не добива бод за пласман и му се изрекува парична казна во износ на 30.000 денари.

61.10 Екипа која во една натпреварувачка сезона загуби два натпревари на начин опишан во член 61.8 и 61.9, ќе се исклучи од понатамошното натпреварување и следната сезона не може да настапи во истиот степен/лига на натпреварување, туку еден степен на натпреварување пониско.

61.11 Во текот на првенството, екипа која самоволно ќе го напушти теренот пред крајот на натпреварот или во текот на натпреварот и во рок од 15 минути не се врати на повик на Првиот судија ќе и се изрече казна согласно Службените кошаркарски правила на ФИБА и Дисциплинскиот правилник на КФСМ. Дополнително, ќе и биде изречена парична казна во износ од 60.000 денари. Паричната казна мора да биде платена до почетокот на следниот натпревар. Во повторен случај, екипата ќе се исклучи од тековното натпреварување и во следната сезона ќе се префрли во најнизок степен на натпреварување.

61.12 Во текот на плеј - оф разигрувањето, доколку екипата од неоправдани причини не настапи на натпревар, или самоволно го напушти теренот и во рок од 10 минути не се врати на повик на првиот судија, ја губи целата серија - подобар од три (3) натпревари и дополнително ќе и се изрече парична казна во висина од 60.000 денари. Во серијата подобар од пет (5) натпревари, екипата ќе го загуби службено натпреварот и ќе и се изрече парична казна во износ од 30.000 денари.

61.13 Доколку некоја од екипите кои се натпреваруваат во сениорските лиги во текот на првенството се откажат од понатамошното натпреварување од било какви причини, на истата екипа, ќе и биде изречена суспензија за настап во наредните две сезони.

61.14 Секој член на КФСМ кој ќе ја искористи службената интерна комуникација, ќе се обрати без причина кон членството, со намера да објавува неистинити, непотврдени информации, да клевети, навредува други членови на КФСМ, ќе се казни во времетраење од еден (1) до три (3) месеци, неизвршување на било каква функција во КФСМ. За повторување на овие дејствија и потешки облици од овој тип на прекршоци, ќе се применат одредбите од Дисциплинскиот правилник на КФСМ.

61.15 Доколку некоја од екипите од Супер лигата - мажи го прекрши правилото – право на игра на натпревар на само три (3) странски играчи, и два (2) македонски играчи во текот на целиот натпревар, до почетокот на еднокружниот Бергер систем (Оролоџо) и за првите шест (6) екипи и за вторите шест (6) екипи, како и во завршницата на купот (од четвртфиналето), ќе му се досуди техничка грешка (ТГ) на тренерот.

61.16 Доколку некоја од екипите од Првата лига жени го прекрши правилото – право на игра на натпревар на само два (2) странски играчи, и три (3) македонски играчи во текот на целиот натпревар, до почетокот на еднокружниот Бергер систем (Оролоџо) за сите осум (8) екипи, како и во завршницата на купот (од полуфиналето), ќе му се досуди техничка грешка (ТГ) на тренерот.

Член 62. Казна забрана на настап на свој терен.

62.1 Во случај клуб домаќин да е казнет со забрана на играње на свој терен мора:

62.1.1 Да одреди место за одигрување на натпреварот кое е најмалку 30 километри оддалечено од местото за кое е изречена казната и во сала која е лиценцирана за тој степен на натпреварување;

62.1.2 Теренот кој ќе биде одреден за одигрување на натпреварот може да биде и во градот од кој е противникот, но не смее да се игра во салата каде настапува противничката екипа како домаќин.

Член 63. Казна и забрана настап со гледачи

63.1 Во случај кога екипа домаќин - организатор, е казнета со забрана на настап на домашен терен со присуство на гледачи, должна е:

63.1.1 Да обезбеди спортска сала регистрирана за тоа ниво на натпревари;

63.1.2 Важат одредбите од член 62.1.2

63.1.3 Да обезбеди во салата, освен екипите, да бидат присутни само службените лица, редари, Органи за безбедност и претставници на средствата за јавно информирање.

63.2 Делегатот на натпреварот е овластен, од организаторот да побара отстранување на сите неслужбени лица од салата, пред, или ако е потребно во текот на натпреварот, а делегатот не смее да дозволи започнување или тек на натпревар додека не се исполнат тие услови.

Член 64. Евиденција на изречени казни

64.1 Комесарот за натпреварување и Канцеларијата на лигата се должни во соопштенијата (Билтените) кои ги издаваат, да информираат за изречените казни по редослед на кола или време со точно одредени термини.

64.2 Во итни случаи известувањето се прави по пат на електронска пошта, а содржината се објавува во следното соопштение (Билтен).

64.3 Комесарот за натпреварување издава посебно соопштение пред почетокот на секоја сезона во која се објавуваат сите неиздржани, односно неподмирени казни од претходната сезона.

64.4 Клубовите се должни да водат евиденција на изречени казни и изречена автоматска суспензија или временска казна и истите доследно да ги почитуваат и спроведуваат. Во спротивно, клубовите ги сносат сите одговорности настанати со евентуален пропуст по овој став.

ДОПИНГ КОНТРОЛА

Член 65. Општи правила

65.1 Сите лиценцирани играчи и клубови кои што играат во натпреварувањата на КФСМ се должни да бидат подложени на допинг контрола. Допинг контролата ја спроведуваат овластени контролори на ФИБА и WADA (World anti-doping agency).

65.2 Забранетите супстанции и методи одредени се на листата на забранети предмети што ги издава WADA, Листата редовно се менува, најмалку еднаш годишно и должност е на играчите и клубовите да бидат информирани за моменталната листа која може да се најде на официјалната интернет страница на WADA: www.wada-ama.org

65.3 Во текот на натпреварувањето секоја екипа може да биде вклучена во допинг контролата.

65.4 Допинг контролата може да биде спроведена за време на натпреварувањето и надвор од него, изборот на играчи може да се изведе преку извлекување или намерно во случај кога има сомнеж.

65.5 Допинг контролата во натпреварување се изведува за времетраење на истото, како на пример:

Финале на куп, седум дена пред првиот натпревар или 24 часа по последниот натпревар во сезоната.

Анализата се спроведува во акредитирани лаборатории.

Член 66. Избор на играчи за допинг контрола при натпреварување – со извлекување

66.1 Играчите се одбираат со извлекување, за време на одморот меѓу третата и четвртата четвртина од натпреварот, бројот на играчи кои треба да бидат тествани е општо два за секоја екипа, но може да биде поголем или помал за секоја екипа. Само играчите кои се запишани во записник може да бидат избрани преку извлекување.

66.2 Извлекувањето се изведува на терен или во посебна просторија, контролорот за допинг мора да ги извести лекарите на двете екипи пред натпревар или најдоцна за време на полувремето на натпреварот, дека на истиот ќе се спроведе допинг контрола.

66.3 Ако за време на натпреварот играчот биде повреден, неговиот број нема да се земе во предвид за време на извлекувањето.

66.4 Ако екипата нема присутен лекар, тренерот, службениот претставник можат да бидат присутни за време на извлекувањето. Кога ќе се определат броевите на играчите и веќе се познати играчите кои мораат да пристапат на тестирањето, Контролорот му дава на лекарот (претставникот) на екипата, Образец за допинг контрола. На секој играч му се зема урина или било која друга телесна течност (крв, плуканка или пот). Во просторијата за контрола на допинг, играчот или лекарот на екипата на службен образец за контрола на допинг мора да ги запишат

сите лекови и суплементи кои играчот ги земал во последните 72 часа пред извршувањето на допинг контролата.

Член 67. Објава на резултати од допинг контролата

67.1 Во случај да тестот на примерокот А биде позитивен, надлежното тело ФИБА WADA, му доставува на КФСМ наод дека во урината на тестираниот играч е пронајдено присуство на недозволените средства. Во тој случај играчот мора да биде суспендиран. Комесарот за натпреварување мора во писмена форма да му ја испрати на играчот, на претседателот на клубот и на генералниот секретар на КФСМ.

67.2 Во случај на позитивен тест, по добивањето на писменото известување (суспензија), играчот и клубот имаат право да побараат друга анализа (АНАЛИЗА Б) за која самите ќе ги сносат сите трошоци. Анализата Б, потребно е да се побара во рок од 10 дена од приемот на писменото известување. Анализата Б се спроведува што е можно побрзо, во акредитирани лаборатории, а ја спроведуваат различни личности од оние што ја спровеле анализата на примерокот А.

67.3 Доколку клубот или играчот во рок од 10 дена не побараат Анализа на Б примерок, ќе се смета дека се одрекуваат од правата на Анализа Б.

Член 68. Забрана за играње

68.1 За присуство на забранети супстанции и користење забранети методи, како и одбивање на допинг контрола, казната изнесува:

68.1.а Прв прекршок - забрана за играње од 2 (две) години;

68.1.б Втор прекршок - доживотна забрана за играње.

Член 69. Одредени супстанции

69.1 На листата на забранети супстанции кои ги одредува WADA, може да се наоѓаат и одредени супстанции за кои се смета дека со нивното користење може ненамерно да се прекршат правилата на допинг, бидејќи се широко застапени во медицинските производи или помалку успешно можат да се користат како допинг.

69.2 Ако играчот може да докаже дека со земање на таквите супстанции немал намера да ги подобри своите резултати, временската казна за неиграње изнесува:

69.2.а Прв прекршок - најмалку опомена, а најмногу забрана за играње од 1 (една) година;

69.2.б Втор прекршок - забрана за играње од 2 (две) години;

69.2.в Трет прекршок - доживотна забрана за играње.

Член 70. Важност на казната

70.1 Во случај играчот да е позитивен на допинг контрола во некое друго натпреварување (ФИБА, ФИБА Европа, УЛЕБ Евролига, Еврокуп, АБА лига, БИБЛ лига и др.), комесарот за натпреварување е обврзан да ги усвои изречените казни во тие натпреварувања во натпреварувањата на КФСМ.

Член 71. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

71.1. Акти на ФИБА сите случаи кои не се предвидени или опфатени со одредбите од овие Пропозиции, Комесарот за натпреварување ги решава со примена на општите акти на Меѓународната кошаркарска федерација ФИБА.

Член 72. Начин на донесување, измени и дополненија на Пропозициите

72.1 Пропозициите ги усвојува УО на предлог на Комесарот за натпреварување,

72.2 Измени и дополнувања на овие Пропозиции се донесуваат по иста постапка како и за нивно донесување.

72.3 Толкување на овие Пропозиции дава УО на КФСМ, директно или преку своите комисији.

72.4 УО на КФСМ го овластува и задолжува Комесарот за натпреварување на КФСМ да подготви и издаде пречистен текст на Пропозициите за натпреварување.

72.5 Овие Пропозиции за натпреварување стапуваат на сила со денот на нивното усвојување од страна на УО на КФСМ и ќе се применуваат од натпреварувачката сезона 2025/2026.

Претседател на КФСМ

Томе Главчев

Комесар за натпреварување

Александар Милојевиќ